NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
AUG 28 1981
SECTION

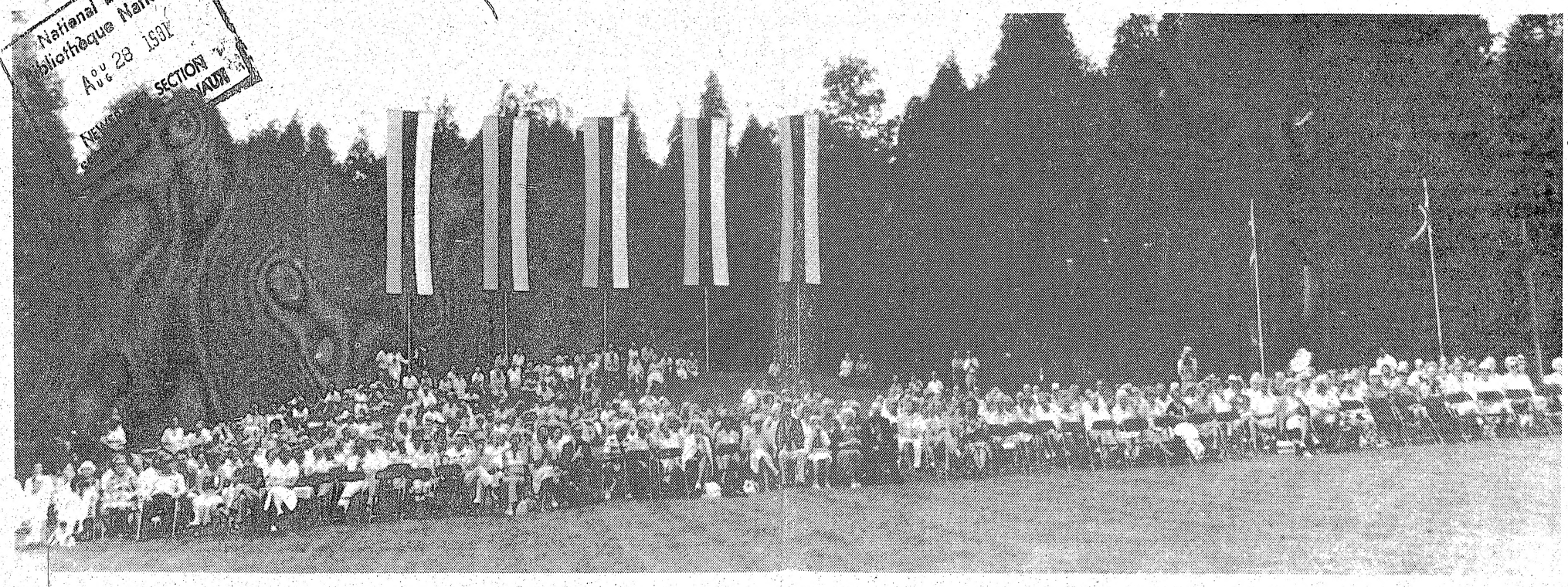

Lipuehtes Seedrioru avarale väljakule kogunesid suviharjapeolised kontsertaktuseks. Foto — S. Preem

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 27 (1638) 1981 | NELJAPAEVAL, 9. JUULIL — THURSDAY, JULY 9 | XXXII aastakäik

TEADAANNE KANADA EESTLASTELE

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas XI koosseisu Valimiste Peakomitee, kontrollinud ja kindlaks määranud 15. juunil 1981. a. lõppenud valimiste tagajärjed, oma koosolekul 2. juulil 1981. a. otsustas:

1. Konstateerida, et valimistel ära antud 2775 valimissedelist on kehtivad 2720 ja Valimiskorra vastu eksimiste tõttu kehtetud 55 valimissedelit.

2. Kinnitada, et vastavalt valimistel antud häälte arvule on kandidaatidest:

A. Valitud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas XI koosseisu liikmeiks:

1. Petersoo, Udo	2187	24. Epner, Mati	1310
2. Leivat, Laas	2165	25. Mitt, Tiina	1288
3. Kittask, Avo	2083	26. Helde, Leida	1282
4. Taul, Eneri	2063	27. Saarniit, Joann	1249
5. Tõsine, Tõnu	1966	28. Andre Lupp, Maiki	1238
6. Jõgi, Kalju	1876	29. Kaljuste, Kadi	1237
7. Puhvel, Martin	1775	30. Jõgi, Martin	1230
8. Pent, Walter	1729	31. Amolins, Roland	1222
9. Kiilaspea, Enn	1679	32. Lepnurm, Enno	1180
10. Altosaar, Erik	1640	33. Lindaja, Endel	1171
11. Nõmmik, Tõnis	1587	34. Kerson, Stella	1158
12. Lupp, Hans	1568	35. Möldre, Peeter	1151
13. Valge, Nikolai	1548	36. Teder, Harald	1132
14. Heinsoo, Edgar	1496	37. Salumets, Aksel	1126
15. Pahapill, Karl	1491	38. Marten-Sehr, Reet	1122
16. Salurand, Enn	1467	39. Romet, Tiit	1108
17. Järve, Jaak	1443	40. Olljum, Rudolf	1104
18. Kivik, Jaak	1380	41. Järvalt, Johannes	1060
19. Kaldma, Väino	1379	42. Kala, August	1051
20. Jurs, August	1371	43. Matsoo, Matt	996
21. Laaneots, Heino	1334	44. Läte, Anne	987
22. Kivi, Hans	1321	45. Moks, Raffi	987
23. Aruja, Henny	1319		

B. Liikme kandidaatideks:

1. Jürima, Ülo	961	4. Piirvee, Raimund	857
2. Ehvert, Sven	925	5. Pihl, Märt	702
3. Piiroja, Rein	873	6. Kängsepp, Alex	542

3. Määrata, et proteste ja kaebusi võimalike oluliste puuduste ja vigade kohta võib esitada Valimiste Peakomiteele 16. juulini 1981. a. Protestid tulevad esitada kirjalikult ja saata Peakomitee nimele Eestlaste Kesknõukogu Kanadas büroosse, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6.

4. Eestlaste Kesknõukogu Kanadas XI koosseisu kokkukutsumise aja teatab Valimiste Peakomitee hiljem, pidades silmas Valimiskorra paragrahv 24. määritletud tähtaega.

Torontos, 2. juulil 1981. a.

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS
XI KOOSSEISU VALIMISTE PEAKOMITEE

Nädalakroonika

VENE LAEVASTIKU MANÖÖVRID JAAPANI LÄHEDAL

☆ Venelased korraldavad Jaapani põhjapoolsete saarte lähedal mereväe laskeharjutused, mis kestavad viis päeva. See on juba teine laevastiku manööver viimase kahe nädala jooksul samas piirkonnas. Jaapani protestile Moskva ei vastanud.

☆ Euroopa Ühendriikide koosolekul esitati nõue venelastele okupatsioonivägede väljaviimiseks Afganistanist. Venelased ei arvesta sellega, kuna koosolekul ei viibinud Afganistani kommunistliku valitsuse esindajat. Moskva ütleb, et see nõue on teise riigi siseasjadesse segamine.

☆ Egiptuse presidendi Anwar Sadati ja Iisraeli peaminister M. Begini vahel toimub kokkusaamine juuli kuu lõpul. Egiptuse presidendil on ametlik külastamine ette nähtud Ameerika Ühendriikidesse augusti algul.

☆ Itaalia prokurör kes tegi juurdluse paavstile toime pandud atentaadi kohta, pääses ise õnnelikult atentaadist. Teda tulistati oma elukohast autosse minekul. Prokurör L. Infelisi ei saanud vigastada.

☆ Ameerika Ühendriikide asekonsuliks Vancouveri määrati Charles Jones, kes oli pantvangina Iraanis 444 päeva.

☆ Sõjaaegse Poola eksiilvalitsuse juhi ja Poola sõjavägede ülemjuhataja kindral W. Sikorski perekond keeldus kindrali ümbermatmise loa andmisest Inglismaalt Poolasse. Palve selleks esitati praeguse Poola kommunistliku valitsuse poolt.

☆ Eluaegse vangistuse sai kohtuotsusega endine New Yorgi elanik sakslanna Hermine Braunsteiner Ryan kes oli abielus ameeriklasega. Ta leiti süüdi olevat vangide piinamises

(Järg. lk. 3)

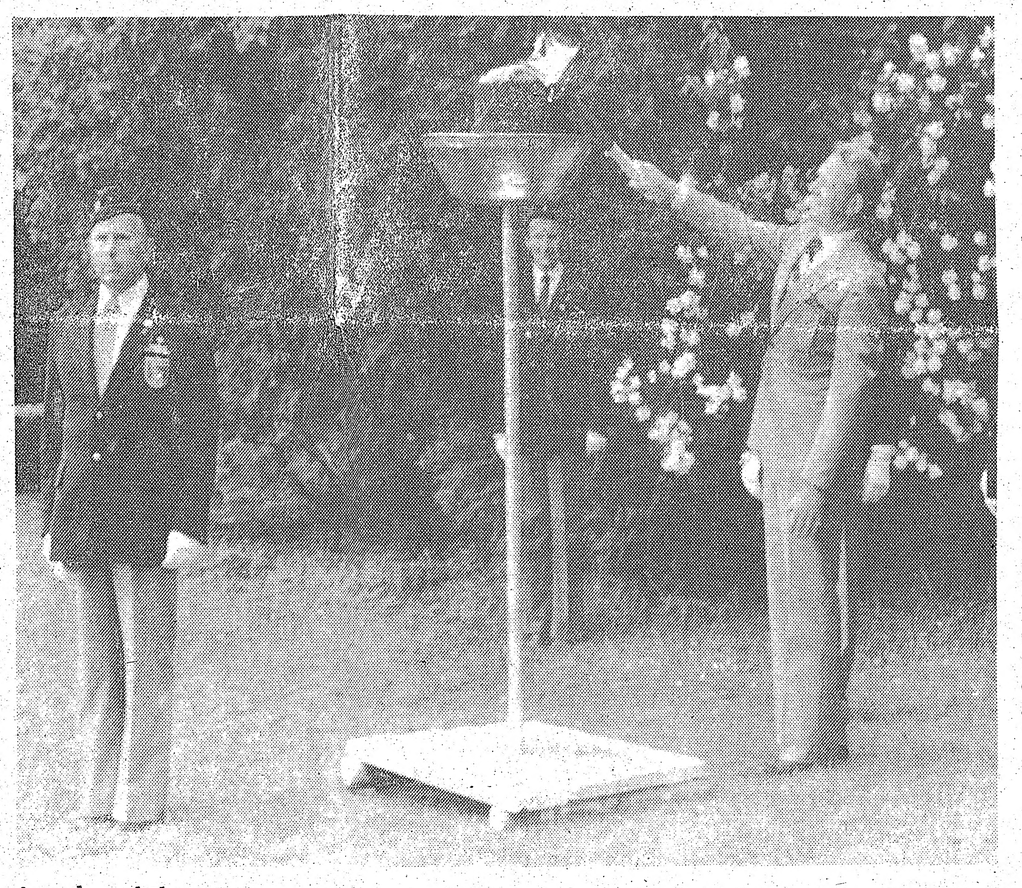

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo süütab Võidutule Seedriorul. Auvalves Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu liikmed Meinhard Pihlak ja Endel Lindaja. Foto — S. Preem

SEEDRIORUL SÜÜDATI VÕIDUTULI

Suviharjapeol Seedriorul süüdati möödunud laupäeval Võidutuli, kuulati vabaõhukontserti ja õhtul vaadati Kalev Estienne võimlemise- ja tantsulavastust „Rõõm liikumises". Kuigi rahvast näis olevat veidi vähem kui varemalt, paistis silma noorte rohke osavõtt.

„Suvihari" on Seedrioru traditsioon, nüüd juba 26 aastat, mis on sündinud reaalsest vajadusest laste suvekodu ülalpidamiseks.

Viimastel aastatel on nende pidustustega ühinenud Toronto & Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingud, kes korraldavad traditsioonilise Võidutule süütamise, mis varem toimus Toronto eesti organisatsioonide suvepäevadel.

Kogu nädal tuul lennutas pilvi, oli äikest ja tuli muidu vihma. Küsiti — kas ilmataat rikub ära selleaastased pidustused? Kuid nagu lepingu kohaselt pole Seedriorul veel kunagi õhtuse eeskava ajal vihma valanud.

Kella viiene aktus oli veel kuiv, kuid siis hakkas sadama. Õhtuse kava alates langesid aga viimased piisad ja Seedrioru, truuks jäädes traditsioonile, ei petnud oma külalisi.

AKTUS

Aktuse avas Seedrioru juhatuse liige August Jurs, kes ka tutvustas teadustajat, „Miss Tallinnaks" valitud Riina Kaunismaad.

Võidutule süütamise tseremoonia korraldajaks oli Voldemar Kana ja T.E.V.Ü. & H.E.V.Ü. liikmeid. Tule süütas aupeakonsul Ilmar Heinsoo, kes oma lühikeses sõnavõtus lõpetas küsimuse: kas on mõtet jätkata seda Võidutule traditsiooni? Sealsamas andis ka vastuse, et eestlasele peitub siin sügav mõte: tänane kaotus on homne võit.

Vaimuliku talituse pidas piiskop Karl Raudsepp, kes oma lühijutluse teemaks valis Moosese, kes oma käed tõstis Jumala poole, kui iisraeli rahvas heitles vaenlasega. Niikaua, kui ta jõudis oma käsi ülal hoida, omal jõul või teiste abil, võitsid iisraeli väed.

Ka meie kodumaal tõstetakse praegu käsi palves taeva poole, et võiks elada inimese kombel, ja Lenini pildi ees võetakse vastu armulauda.

Eesti vabaduse eest langenute mälestuseks asetati pärg ausambale ja lipu heiskamisel deklameeris Merike Koger Marie Underi „Mälestus ja tõotust".

KUTSE NOORTELE

Aktusekõnes EKN esimees Laas Leivat mainis kokku võttes: Jaanipäev ja võidupüh oli meie kaksikpüha, millest elamused ja mälestused veel päris selged. Oleme võrsunud juurtest, mis toitusid Eesti mullast. Oleme Jumala poolt eesti vaimuga laetud, eesti hingega hingestatud.

Praegu on käimas võitlus vaba maailma ja totaalsete orjastajate vahel. Suureks võiduks meile on teadmine, et eesti noorus meie kodumaal, kuigi täis laetud võõrast ideoloogiat, on truuks jäänud rahvuslikule vaimule ja teravale eesti meelsusele.

Üks eesti nooruk kirjutab salaja Eestist: hiljutised noorte demonstratsioonid on avanud paljude silmad. Eestlastele määratud tulevikus ei kahtle enam keegi, neid sõimatakse jälle fashistideks.

Kutsun üles eesti pagulasnoori rahvuslike probleemide juurde, vabaduspüüded on ikka paelunud noori, eesti noor ei taha olla vägivalla võimuses.

Rahvuslik iseteadvus võib imet teha. Aidaku selle püsimisele kaasa meie kangelaste, Mätliku, Kiirendi, Soldatovi, Kuke, Nikluse j.t. vaim ja eeskuju. Eesti noorus on tõe ja hariduse teel. Eestlaste aatompommiks on meie haritud noorus.

Teadustaja luges ette Toronto Eesti Meeskoori tervituse. Isiklikult tervitas Culture and Recreation Ministry (Ontario) esindaja Mrs. Marilyn Branch, kes oli kohast ja pidustustest lausa vaimustatud. Sel aastal sai laste suvekodu ministeeriumilt esmakordselt rahalist toetust.

Aktuse kontsertosas sopran Liina Purje ja bariton Andres Raudsepp, Hillar Liitoja klaverisaatel, esitasid kumbki kaks laulu ja lisapalana ühe dueti.

Kõiki esinemisi kviteeriti soojalt kestva aplausiga ja lilledega Seedriorult.

(Järg lk. 3)

Postistreik võib kesta suve läbi

Postistreik Kanadas on kestnud juba paar nädalat ja lahendust pole ette näha. Arvatakse, et streik kestab suve läbi, kuna pooled ei ole enam kontaktis olnud ja valitsus ei esita parlamendile töölekutsumise seadust. Peaminister Pierre Trudeau ütles, et kuna sõjakad ametiühingu juhid lubavad ennem minna vangi, kui streiki lõpetada, siis olevat valitsus võimetu. Opositsioon väidab, et see on kardetav pretsedent, kui valitsus kardab ametiühingut.

„Meie Elu" on ilmunud korrapäraselt vaatamata postistreigile. Talitusest on kohapealsed tellijad viinud lehte ära rohkesti ja osalt on saadud saata käsipostiga ka lähematesse keskustesse. Leht trükitakse endiselt kolmapäeviti ja tellijad võivad selle Eesti Majast kätte saada kl. 2 alates. Oluline on äraviijal teada postikoodi esimesed kolm numbrit.

NDP soovib Kanada lahkumist NATO'st

VANCOUVER — Kanada sotsialistlik NDP erakond määras konverentsil kindlaks partei välispoliitika, mille järgi nende võimuletulekul Kanada astuks välja Põhja-Atlandi kaitseorganisatsioonist NATO'st ja Põhja-Ameerika õhukaitsest NORAD'ist.

Prantslased ei anna relvi Iisraelile

PARIIS — Prantsuse uus sotsialistlik valitsus ei anna relvi Iisraelile, kuid aitab kaasa Iraagile uue tuumareaktori ehitamiseks. Iisraeli pommitajad teatavasti purustasid reaktori 1. juunil.

Tänavarahutused Inglismaal

Möödunud nädalal algasid mitmes Inglise keskuses tänavarahutused. Londonis toimusid reede õhtul kokkupõrked valgete nn. „skinhead" jõugu ja aasialaste vahel ja laupäeval märatsesid noored sadamalinnas Liverpoolis. Kokkupõrked politseiga kestsid mitu päeva. Märgitakse, et ei ole tegu rassivaenuga, vaid nii valged kui mustad ründasid politseid, süütasid hooneid ja riisusid kauplusi. Rahutusi Liverpoolis peetakse suuremateks, mis olid Inglismaal viimasel ajal. Ligi 200 politseinikku said vigastada.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. „MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse: 1 a. $36.00, 6 k. $18.00, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.55¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

Aktuaalsel teemal

PRANTSUSMAA JA EUROKOMMUNISTID

Ajal kus viimastel valmistel Euroopas kommunistid on kõikjal kaotanud kohti ja seda ka Prantsusmaa valimistel, osutus sealne sotsialistide juht Francois Mitterrand selleks trooja hobuseks, kes murdis oma valimiste lubadusi ja tõi neli kommunisti Prantsuse valitsusse. Pahempoolsed elemendid püüavad seletada, et nn. eurokommunistid ja ka Prantsuse kommunistid olevat head kommunistid, mis aga on eksitus. Eurokommunistid on maailma kommunistidest kõige intiimsemas koostöös Moskva kommunismiga ja see tähendab seda, et Mitterrandi valimine 7-ks aastaks C. de Gaulle diktaatorliku põhiseaduse järgi tähendab kogu Euroopa allakäiku, NATO lammutamist ja mis kõige tähtsam USA vastase poliitilise liinile uue samba ehitamist. Moskva on saanud oma suurema edu, sest F. Mitterrandi natsionaliseerimise poliitika silub otseselt teed kommunismile.

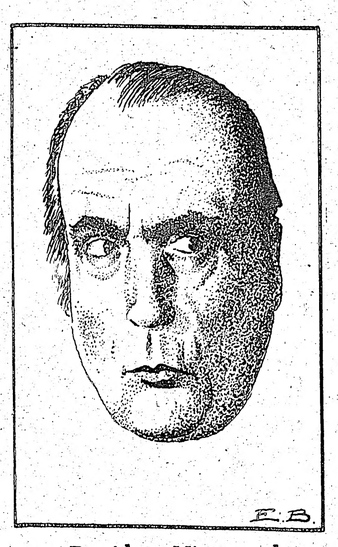

President Mitterrand

Euroopas juhtus nii, et kõikidel viimastel valimistel keeras rahvas kommunistidele selja ja kohalikud parteid kaotasid rohkesti kohti uutes parlamentides. Nii näiteks hääletas Prantsusmaal 1967 aastal kommunistidele 5,029,808 valijat. Viimastel valimistel hääletas kommunistidele ainult 4,065,540 valijat, seega 16,17% rahvast. Kaotus oli 6,29%. Itaalias kaotasid kommunistid viimastel 1979 aasta valimistel 4% häältest, Portugalis 2% ja Hispaanias 4% häältest.

Seega rahvas keerab selja kommunistidele. Mitte kaua aega tagasi olid kommunistid Euroopas võidukad. Nad valisid rohkem moodsamaid juhte ja tegid oma valimisplatvormid rohkem rahvale vastuvõetavaks. Põhjustena, miks rahvas kommuniste enam ei vali märgitakse — N. Liidu sõjalise ähvarduse tõusu Euroopas. Omajagu aitas kaasa kommunistide kaotustele Moskva rünnak Afganistani vastu. Teiseks leitakse, et kommunistidel puudub lahendus praeguses keerulises majanduslikus olukorras. Selleks on küllalt tõendeid, et N. Liidus majandus on liikumas allamäge ja nende kolhoosimajandus ei suuda vene rahvast toita.

Kuid see ei tähenda seda, et kommunistid Euroopas oleks oma mõju kaotanud. Neil on tohutu suur edu omavalitsuste valimistel Prantsusmaal, Itaalias ja ka Portugalis. Ühelt poolt arvatakse, et see oli ka põhjuseks, miks Prantsuse president F. Mitterrand kutsus kommunistid valitsusse. Trööstitakse, et kommunistid on annud lubaduse hoiduda Kremli kommunismi liinist, seda ei peeta aga usutavaks. Teiselt poolt tuuakse ette, et eurokommunistid on just kõige lähemal Moskva kommunismi liinile ja saavad Moskvast suuri toetusi, mille abil nad viivad parlamentidesse, kuid eriti kohalikel valimistel oma kandidaate suurel arvul läbi ning valitsevad mitmeid linnu nii Prantsusmaal kui ka Itaalias. Kommunistid valitsevad enamikku Euroopa ametiühinguid. Selle tõttu arvatakse, et uus Prantsuse sotsialist president Francois Mitterrand kutsus esmakordselt Prantsusmaa ajaloos kommunistid oma valitsusse, kuigi tal polnud selleks mingit vajadust. Tal oli ilma kommunistideta vajalik nn. tööenamus olemas. Kuid vaatamata sellele ja oma enne valimisi antud lubadustele kutsus ta kommunistid valitsusse.

Sellest tehakse mitmeid järeldusi: F. Mitterrandi peetakse poliitikuks, kel puuduvad kindlad poliitilised tõekspidamised. Ta on oma seisukohti ja oma meelt korduvalt muutnud. Ta on talitanud nii, kuidas momendil ta leiab olevat kasulikum. Selleks on tiivustanud teda Prantsusmaa põhiseadus, mille järele president valitakse 7-ks aastaks. See on tohutu pikk aeg ja ta loodab selle aja jooksul oma äärmiselt pahempoolsed programmid läbi viia, milleks ta vajab kommunistide toetust ja seda võib olla oma sotsialistide parteis tema vastu tekkiva opositsiooni pärast.

Selle seiga juures meenub Eesti parlamendis korra, mäletavasti Jaan Lattiku, ütelus: sots on see emaeesel, kelle seljas diktaator, seega praegu kommunistlik diktaator, sisse sõidab.

Neile, kes lohutavad, et Prantsuse ja eurokommunistid on head kommud, neid ei ole vaja karta, vastatakse, et kommunistid on seni head, kui nad on jõudnud oma petlikkude programmidega võimule. Kui nad on võimul, siis unustavad kõik antud lubadused. Kui isegi sotsialist F. Mitterrand unustas võimule saades oma valimiste lubaduse, et ta kommuniste ei kutsu valitsusse.

Meile on ilma seletamata selge, et kõik kommunistlikud parteid maailmas pooldavad N. Liidu nn. „sotsialistlikku demokraatiat", või ka nimetatud „demokraatlikuks sotsialismiks". Kui näiteks Moskva rünnab Poolat, siis pooldavad kõik eurokommunistid Moskvas seda sammu. Eurokommunistid võitlevad maailma kommunismi eest ja selles suunas nad toetavad Moskva välispoliitikat, sest N. Liit on teel maailma kommunismile praegu kõige lähemal oma tohutu suure ülemaailmse kommunistliku propaganda masinavärgiga. Ei tohi unustada, et kommunistid on kommunistid vaatamata sellele, milliseid taktikalisi poliitilisi manöövreid üksikud parteid häälte püüdmise eesmärgil ka ei sooritaks.

Sellest tuleb järeldada, et meil seisavad ees väga rasked päevad. Saksamaal on võimul sotsialistid ja Prantsusmaa langemine sotsialistide-kommunistide valitsuse alla, sest mõnelt poolt peetakse F. Mitterrandi ka salajaseks kommunistiks, tähendab seda, et sotsialistlik Prantsusmaa hakkab Euroopas mängima palju suuremat rolli, sest Prantsusmaa saab oma taotlustele tuge Itaaliast, Lääne-Saksamaalt, Portugali pahempoolsetelt ja isegi Hispaaniast.

Uues olukorras tekib USA-l suuri raskusi, sest Moskva on F. Mitterrandi valimisega saanud juurde ühe tähtsa liitlase. F. Mitterrandi talitusviis kinnitab väidet, et palja silmaga on sotsialismi ja kommunismi raske eraldada, seda saab eraldada ehk mikroskoobi all uurimisega.

AJK

Lugeja kirjutab

MIDA ÜTLEB A. HAAVANIIT OWEN SOUNDI AIAÄRI KOHTA

30. mail olid meie ajalehtede esindajad kutsutud Owen Soundi minu poolt Eesti Sihtkapitalile kingitud aiaäriga tutvunema. Tavaliselt on tutvunemisel paremad tulemused ja ajalehe lugeja saab tõeoludele vastavama ülevaate kui seletuse andjad on asjatundjad. Ajakirjanikult ei saa nõuda kõikide alade tundmist ja sellega kriteeriumi. Minu teada ei ole hr. Tederil ega Hans Lupil aianduse eriharidust. Nemad ei näe asja sisuliselt ega süvenenult selle ala teaduslike pritsiipe arvestades. Peajoonena käib seletustest läbi tahe näidata kui algeline ja odav oli minu äri üleandmisel.

Elutoas olla tugi all olnud et lagi kaela ei langeks. Kasvumajad olla vanad ja väga vanad, täis käsnseeni, viirust — tundmatu minule. 18—20 aastat ei ole kasvumajadele mitte kõrge iga. Puukoolis olla puid 75% rohkem. Puukooli kuivandus torustik ummistunud. Selle kuivendussüsteemist pole ei juhatus ega kohapealne juhataja olnud huvitatud, kui pakkusin korduvalt oma abi selle kontrolliks. Praegu on tagajärjed juba näha — tuhandeid värskelt istutatud puid suremas või surnud.

Üks tüüpiline näide juhataja eeskujulikust korrast. Möödunud suvel juuni keskel laotati sõnnikulaotamise masinaga sõnnikut. Masin oli jäänud millegi pärast täis koormaga põllule ja see oli ikka veel esimese lumetulekul, oktoobri keskel samal kohal, kuid koorem ilusasti kaetud õitsvate umbrohtudega. Näitasin seda juhatusele, kuid masin, millel puukast, mädanes ikka sügisvihmas ja lumes edasi. Niisuguse hoole juures vajab masinpark jooksvat uuendamist.

Möödunud sügisel istutati umbes 9—10 tuhat noort okaspuud harimata kinni tallatud, osalt vee all olevale põllule. Tagajärg on praegu näha. On hea kui neist ainult 1/3 müügikõlblikuks saab.

Puukoolis on kõplamisel väga tähtis osa taimekasvu edustamisel. Varem oli kombeks kõplamisega maad puu lähedalt kohendada, et juured saaks õhku ja mulda puule lähemale tõmmata — müllata. Nüüd „moodne" kõplamine on ainult umbrohu hävitamine. Maa jääb kohendamata ja muld kõplatakse puust eemale ja kui siis suve jooksul on 4—5 korda kõplatud, siis on sügiseks puu juured osalt läbilõigatud ja osa päikese, tuule ja külma käes.

Töid mida teevad osalt õppimata abilised, keegi ei kontrolli. Pidasin kahe tütarlapse tööd kaks päeva silmas, nad istutasid väiksed okaspuu istikud, mis olid kasvanud turbapottides, kuid hoolimatusest või teadmatusest olid kõik potid puruks ja taimede juured paljad. Koorem taimi toodi just enne lõunavaheaega ja jäeti paljalt katmata kuuma päikese ja tuule kätte. Nende kahe päeva jooksul ei näinud ma kunagi kedagi kontrollimas töökorralikkust, olgugi et juhataja oli enamik aega oma büroos.

Minule arusaamatul põhjusel ostetakse teistest puukoolidest suurel hulgal puid ja taimi edasimüügiks, isegi puid mida meil on omal külluses ja puuliike mis ón siinses kliimas õrnad. Äri kaotab ainult nendega. Üldse on oma puid müüdud liig vähe ja põllud täis ilusaid puid müügiks.

Läbikäik äris olla tõusnud ühe aastaga 20% aga kasumist sõnagi, nähtavasti pole see nimetamis väärt. Kasum on aga see milleks äri aetakse. Küll aga olla Haavaniit süüdi — ei anna teist maja käest, siis oleks tulu kohe teine. Tean, see on juhatuse siht minust siin lahti saada, siis ei oleks seda tüütud kriitikat. Juhatus ei arvesta selle kaotusega mida hr. Teder mulle nüüd ette heidab, et ma pole kaugeltki kõike oma varandust nende kasutusse annud. Määrasin küll omalajal kõik Eesti Sihtkapitalile, kuid tänu hea õppetunni eest mida Hans Lupp ja Teder on mulle annud, päästsin selle paremaks otstarbeks. Oma praeguse varanduse seisu üle annan E.S.K. peakoosolekul aru kui juhatus ka Owen Soundi äri aruande esitab, kuid see on nii tabuu, et ei saa koosolekul ette kanda.

Praeguse juhataja palkamisel laenati temalt suurem summa raha, et talle kahe korrusega maja ehitada, olgugi et minu majas, mille ehitasin 1955 aastal oli ruumi küllalt — 1160 ruutjalga kolme magamistoaga. Kodumaal oli väga tabav ütelus: laena sulaselt raha, seega annad püksid jalast. See tarkussõna on tõeks läinud.

Ametlikult on juhataja abikaasa raamatupidaja — see on nagu Whittakerite ettevõte. Juhatus ütleb et neil on äri üle kindel kontroll, aga kontroll saab olla ainult kohapeal. Enne viimase juhatuse valimist otsustas juhatus oma kogemuste alusel juhataja abikaasat enam mitte raamatupidajaks palgata, kuid tegi seda siiski.

Olen liig kaua omal alal tegelenud kas õpetajana, aiandus-arhitektina ja ärijuhina mitmel maal, et mind saaks keegi hoopis võhik veenda, et see on kõigiti kogenud ja kiiduväärt majapidamise juhataja. Juhatus töötab siin Sihtkapitali huvide vastu. Palju mis siin näidatakse ja räägitakse on „potjomkini" tegemine.

Juhatus näitab avalikkuse ees suurt heatahtlikkust minu suhtes, pakutakse ainult koostööd. Faktid aga siin on risti vastu. Üks näide: istutasin omal ajal oma praeguse maja ilustamiseks grupi kosteri hõbekuuski. Ühel päeval hiljuti tulles Torontost näen enese kohkumiseks, et kõige ilusam 15 jalane puu on valmis ära viimiseks. Õnneks politsei ja enda abil päästsin selle, kuid järgmisel korral ära olles oli teine puu ära viidud. Kohalik juhataja tunnistas politseile, et tema on süütu, käsk puude kaevamiseks on tulnud otse hr. Lupilt.

Juhatus keelas kategooriliselt minul majapidamise juhatajat segamast ja tööliste rääkimast, kõik sündigu juhatuse kaudu. Seda olen ka teinud kuid tagajärjetult. Olen harjunud koos töötama inimestega kelle sõnad ja teod käivad kokku. Oma suureks pettumuseks olen oma viimastel aastatel kogenud hoopis vastupidist. See teeb minu puhkeaastad palju raskemaks kui minu äri ülesehitus-aastad.

Juhatus püüab igal võimalusel äri hinda alla suruda, miks, ei tea. Mul on „GTO Real Estate Limited" hinnang 1978 aastast $750,000.—. Praegu, kui äri on samas korras kui 1978, oleks hind $950,000.—. See tõstab ehk juhatuse meeleolu ja müügituju.

Siin näeb nii palju millest võiks kirjutada, kirjuta kas või põnevraamat meie seltskondlikust ettevõttest.

Hans Lupp ütles oma jutuajamises ajakirjanikele: „Meie oleme valmis kõiki esilekerkinud probleeme Haavaniiduga lahendama, kui meie ainult teaksime mida ta tahab."

Mina tahan ainult ausust ja asjatundlikku, edukat asjaajamist minu poolt Eesti Sihtkapitalile kingitud äri juhtimisel ja selle tulu õiglast kasutamist meie rahvusgrupi hüvanguks. Kui see on juhatusele ülejõu käiv, siis äri müüa kõrgema hinna pakkujale.

A. HAAVANIIT

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

SÕJALISED TULEKOLDED POOLAS JA IRAANIS

Kaks punkti maakaardil asuvad praegu maailma rahvaste poliitilises tulipunktis: üks neist on Poola, teine on Iraan. Mõlemist võib saada uue maailmasõja tulekolle, mis võib haarata ka teisi rahvaid. Kuid tegelik ähvardus mõlemi taga asub Moskvas, sest isoleeritud segadused ei Poolas ega Iraanis, ei suudaks muud maailma eriliselt häirida.

Reformide nõudmine poola tööliskonna ja rahva poolt ja osaline saavutamine, häirib Moskvat ülimalt juba sellepärast, et Poola sündmused ja võimalikud reformid võivad järeltegemist leida Nõukogude Liidus endas. See tähendaks aga nõukogude korra võimalikku lõppu või vähemalt lõpu algust. Nii teeb Moskva oma parima, et hirmutada poola rahvast korduvate sõjaväeliste manöövritega ja ähvardusnootidega.

Viimase surve avaldamiseks lähetatakse kohale isegi välisminister Gromõko, just kompartei kongressi ajaks.

Kõige paremini tunneb seda survet Poola rahvas ise. Viimastel nädalatel on tuhanded poolakad perekondadega ületanud Austria piiri, et Viinis ära oodata edasiränu võimalusi. Nii tekivad uued pagulashulgad, kes kaovad nõukogude paljukiidetud „paradiisi" eest ja on valmis minema vastu tundmata tulevikule võõrsil. Peaks Nõukogude Liidu väed Poola okupeerima, teravneb Moskva vahekord demokraatlike maailmajõududega, kes peavad mitmeti reageerima.

Ohtlikum kui Poola olukord on ühiskondlik segadus Iraanis. Nõukogude Liidu suurem tung on Pärsia lahe ja Iraani õliallikate ning Lähis-Ida teiste maade suunas. Kuid Pärsia lahe õliväljad on elulise tähtsusega ka demokraatlikele maadele, nende seas tööstulikule hiiglasele USA-le. Peaks Nõukogude Liit oma relvajõud Iraani viima, on paratamata, et Pärsia lahe suudmest sisse sõidavad ka USA laevastiku üksused.

Pärast Iraani shahhi maalt põgenemist ja võimu ülevõtmist Khomeini usuvendade poolt, on maa poliitilised fraktsioonid end vaikselt relvastanud ja pärast domineeriva islami demokraatliku partei peakorteri õhkulaskmist koos vaidlevate poliitikutega, on fraktsioonidevaheline võitlus tänavale asunud, et ette valmistada võimu juurde jõudmist pärast ajatollah Khomeini surma, sest Khomeini on juba 81-aastane ja tema juhtiv poliitiline kaader koos nelja valitsusliikmega, kuue ministriabiga ja 29 rahvaesindaja, said plahvatusel surma. 72 poliitiku ootamata hukkumine ei saa mõju avaldamata jätta ka Khomeini võimutugevusele.

Iseloomustav on see, et Khomeini poliitilise juhtkonna hävitamine sündis üks nädal pärast seda, kui seninе rahva poolt enamusega valitud president Bani-Sadr oli Khomeini poolt ametist vallandatud ja maapakku põgenes. Nüüd on siis paiklikud relvavõitlused Iraanis endas lahti pääsenud parem- ja pahempoolsete, marksistlike ja Moskvale sümpatiseerivate fraktsioonide vahel. Kõigil neil on mehi ja relvi kümnete tuhandete kaupa. On teadmata, millisele poolele asub 300-tuhandene regulaararmee oma ohvitserkonnaga.

Peale kõige selle on Iraan sõjajalal Iraagiga, mis võtab omajagu kaitsejõude, relvastust ja varustust, mida maa pole võimeline tootma. Väljaspoolt vaadatuna on see kurb ja traagiline olukord Iraani rahvale, mis võib välispidise interventsioonini viia. Võib oletada, et Moskva ei jõua selleni päevapealt, sest Moskva taktikaks on sisemiste diversantide kasutamine ning varustamine, kelle ülesandeks on mingis punktis võimu juurde jõuda. Järgmiseks taktikalliseks sammuks on abipalve Moskvale, mida ta siis „sõbralikult" võimaldab.

Kui olukord selleni kord jõuab, siis võib maailm vastu vaadata kolmandale maailmasõjale.

V.

TRUDEAU EHITAB ÕHULOSSE

Rahvahääletus 16 kuud tagasi andis P. E. Trudeaule võimaluse moodustada enamusvalitsus Kanadas. Peaministrina on Trudeau selle aja jooksul teostanud 5 välismaareisi ja kulutanud selleks 41 päeva ning $300,000 maksumaksjate raha, nagu märgib Richard Doyon „Toronto „Sun" veergudel. Mida Trudeau nende reisidega saavutas, näitab 20. ja 21. juulil Ottawas peetav seitsme tööstusliku maa riigijuhi koosolek. Koosolekust on palutud võtma osa USA, Inglise, Prantsuse, Lääne-Saksamaa, Jaapani ja Itaalia valitsuse juhid. Päevakorras on nende tööstuslike maade sisemised ja omavahelised majanduslikud probleemid. Trudeau sooviks on võtta selle koosoleku päevakorda ka lõunas elavate ning vähearenenud rahvaste abistamise küsimus. Oma kavasid selgitades vähearenenud rahvastele Trudeau on loonud enesele suure populaarsuse ja poolehoiu vähearenenud, lõunapoolsete rahvaste juures, oma reisidega Aafrikasse, Kesk- ja Lõuna-Ameerikasse.

Tuleb arvata, et nimetatud seitse rahvast, kelledest kõigil on suuri majanduslikke raskusi, ei ole mingil määral suutelised tõhusalt toetama kümme korda suuremat rahvaste arvu nn. „kolmandas maailmas". Trudeau soov, organiseerida vähearenenud rahvastele tööstuslike rahvaste poolt suurem toetus on õhuloss, mis 20. ja 21. juulil Ottawas kokku variseb. Vaatamata sellele jääb Trudeaule „kolmanda maailma" rahvaste poolehoid, mis mõne rahvusvahelise organisatsiooni koosolekul võib kindlustada Trudeaule väga kõrge ja auväärse juhi koha.

Kanada välisminister Mark MacGuigan märkis hiljuti oma peaministri kavade kohta, et isegi tööstuslike maade sise- ja omavaheliste majanduslike probleemide edukas lahendamine Ottawa nõupidamisel ei ole tõenäone. Kanada pankade kõrge laenuprotsent oleneb USA pankade protsendimäärast ja Kanada ei ole suuteline veenma USA-d et see püüaks alandada sealsete pankade protsendimäära. Tööstuslike maade majanduslikud vahekorrad tõenäoselt jäävad endisteks.

„Kolmanda maailma" rahvaste abistamine „rikaste" tööstuselike maade poolt, nagu Trudeau soovib, on leidnud jahedat vastukaja USA-s ja Inglismaal. Nende poolt ei ole seni avaldatud soovi sellega seosesolevate küsimuste võtmist Ottawa nõupidamise päevakorda. Teised maad; teatud reservatsioonidega on nõus Trudeau ettepanekuga, kuid meeleldi on nõus jääma äraootavale seisukohale „kolmanda maailma" abistamise suhtes.

A.N.

USA-s valmimas uus lahinglennuk

Washingtonist teatatakse, et USA mereväel on valmimas uut tüüpi lahinglennuk, mis peaks olema senistest võimsam (ja kallim). See on „FA-18". Üheistmeline ja kahe mootoriga lennuk, mis suurima täpsusega oleks kasutatav igasuguse ilmastiku juures kui taktikaline lahinglennuk, õhu ja maapealsete märkide vastu. Hind $32 miljoni.

„FA-18" peaks võimsuselt ületama kõik senised lahinglennukid. 123 „FA-18" lennukit valmivad tuleva aasta lõpuks. Koguväärtus $4.9 miljardit. Mereväe sooviks on saada enesele 1366 seda tüüpi lennukit, kokku $35 miljardi eest.

Kanada uueks lahinglennukiks saab „CF-18A Hornet" lennuk, mille vää. us $25.5 miljonit. Seda lennukit ei peeta kõige moodsamaks, kuid USA hakkab nendega varustama oma lennuväge suuremal hulgal.

-k.

TIM'S AUTO BODY LTD.
24—28 Howard Ave. Toronto, Ont. M6R 1V3
Tel. 533-8451
AUTODE PARANDAMINE ★ TAIELIK MOOTORI JA TEISTE MEHAANIKA TÖÖDE PARANDUS ★ VARVIMINE ★ TUNE-UPS
★ ARAVEDU Lic. Mehaanik Sõbralik teenindus ja nõuanne
Filtsos Brothers & Associate

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5 tollised veerennid kuues värvis. ★ Räästaaluste katmine.
Keldri akendele: sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238 kl. 7.30 hom. — 4.30 p.l.
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

Seedriorul . . .

(Algus esiküljel)

Lõppsõnas Seedrioru juhatuse abiesimees Härnald Toomsalu, kes on vastutav laste suvelaagri hea kordamineku eest, tänas esinejaid, korraldajaid ja külalisi, manitsedes kõiki hoidma ja armastama ilusat Seedriorgu.

Aktus lõppes ühise eest hümniga.

„RÕÕM LIIKUMISES"

Õhtune eeskava — Kalev Estienne naisvõimlejate ja J. Billings'i tantsutrupiga — kandis nime „Rõõm liikumises".

Sama kava esitati kolm nädalat varem veidi pikemas versioonis Torontos, St. Lawrence Centre'is. Evelyn Koop, kes vaid mõned päevad varem juhatas proove, andis seekord oma viimased instruktsioonid kell 7 õhtul — telefoni teel — Shveitsist, kus ta viibib järjekordsel konverentsil. Teda asendas kohapeal abikaasa Felix Koop.

Eeskava oli värvirikas, kiirelt liikuv ja mitmekülgne. Seda liikumist oli tõesti rõõm jälgida. Kuigi enne eeskava üleläinud vihmahoog tekitas alul tusatuju, lahkuti ometi rahuldustundega hästi korda läinud eeskava üle.

Nii võimlemis- kui tantsujuhte vääristati suurte lillekorvidega. Aupeakonsul Ilmar Heinsoo tänas kõiki esinejaid ja külalisi, ilma kelleta ei saa selliseid suurkokkutulekuid korraldada.

Mälestussamba-esine „Mõttelend kodumaale" kesköisel tunnil oli piiskop Karl Raudsepalt.

Järgnes jalakeerutus Georg Iltali orkestri saatel hiliste öötundideni.

Eeskava sidujana/teadustajana tegutses vilunult ja kiitust väärivalt Anne-Liis Tüll. Ainult heliseadeldis võinuks parem olla.

-m

Kalev Estienne võimlemise- ja tantsulavastus „Rõõm liikumises" köitis vaatajaid õhtutundidel Seedrioru vabaõhuteatris. Foto — S. Preem

Vabaõhukontserdi solistid Andres Raudsepp ja Liina Purje, klaverisaatja Hillar Liitoja ja teadustaja Riina Kaunismaa. Foto — S. Preem

Lenin Kotka linnas muudab värvi

HELSINGI (M.E.) — Eestlase poolt tehtud ausammas värvitakse jätkuvalt. Kotka linna politseil ja puhastajatel on palju tööd, et hoida puhtana eesti skulptor Mati Variku poolt 1979. a. valmistatud pronksist mälestusmärk — büst nimega „Mõtlev Lenin". See kingiti omal ajal Tallinna poolt Kotkale, kes on nn. sõpruslinnad. Avamisest saadik on Lenin ikka vahetevahel saanud uue „värvikatte" tundmatute isikute poolt. Esimesel korral revolutsionäärist sai tõeline punane kohe pärast büsti paljastamist. Äsja ta muutus valgeks. Ainult kord on värvija kinni võetud ja ta läks trellide taha kolmeks kuuks. Linnaisade seletusel tõusevad kolmemeetrilise büsti puhastuskulud tuhandete markadeni. Seda kavatsetigi paigutada kuhugi muuseumi, et vältida jätkuvat „make-up'i". Linna politseimeister A. Viras ütles ajalehtedele, et politsei ei taha pidevat valvet büsti juures ja arvas, et vööpamine pole poliitiline.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

Majdaneki karistuslaagris, kus oli valvurina ametis. Samal ajal said rasked karistused temaga samal teenistuses olnud 9 meesvalvurit.

☆ Viimased 10.000 Tansaania sõdurit lahkusid Ugandast. Kohale jäeti vaid 1000 liikmeline politseiüksus, kes abistas korrahoidmisel president Obotet.

☆ **Ajakirjanduses kõmu tekitanud abiellumine Toronto pianisti Paul Drake ja Belgia printsess Marie Daphne vahel on karile jooksnud. Abiellumine toimus Floridas.**

☆ Kohtu poolt määrati tingimuskaristus 33-aastasele Michel Lambert'ile, kes end süüdi tunnistas kuue süütepommi plahvatuskohale viimises 1968. aastal. M. Lambert oli maapaos Kuubas ja Prantsusmaal, kust ta alles hiljuti tagasi pöördus Kanadasse.

☆ **Iraani valitsus on hukanud viimase kahe nädala jooksul mahalaskmise teel umbes 100 valitsuse vastast. Hukkamised on toimunud ajast kui vallandati ametist president A. Bani-Sadr.**

☆ Rahvusvahelise organisatsooni „Amnesty International" andmetel kommunistlik Vietnam hoiab ilma kohtuotsuseta vanglates üle 20.000 isiku.

Ikka sabas:

TOIDUAINETE PUUDUS VENEMAAL SUURENEB

Moskva perenaistele ei meeldi sajad tuhanded väljaspoolt linna saabunud külalised, kes ostavad ärid tühjaks. Tavaline pilt raudteejaamades on „kotimehed" teel sinna kus on veelgi suurem puudus konservipiimast, sardiinitest, leivast ning lihast. Laia Venemaa pealinnas neid vahetevahel pärast tundide kaupa sabas seismist leidub — kui hästi veab. Paljudes N. Liidu osades sabaprobleemi pole selle tõttu, et riigikauplustest liha ei saa. Praegu on puudus juba sellistest kaupadest nagu kompvekid ja makaronid, mida varem oli rohkem saadaval.

Seda kõike teatavad kommunistliku partei juhid, aga nad ei luba olukorra parandamist lähemas tulevikus, vaid kõnelevad probleemist päris pessimistlikus toonis.

Põhjuseid toiduainete kriisile leidub mitu. Möödunud viie aasta jooksul suurenes linlaste arv 9% ja tootajate arv põllumajanduses langes sama võrra. Peale selle annab tunda ka kalasaagi nappus, mis on samal tasemel püsinud 1976. a. saadik, hoolimata plaanitsetud 30 prots. juurdekasvust.

Sabasid moodustab ka väga halvasti korraldatud toiduainete jaotamine, sest teel kauplustesse läheb kaduma või rikneb suur protsent kaupadest. Ega saa ka unustada leti alt müümist ja riigilt varastamist.

Vargused on tõeliseks probleemiks N. Liidus. Kuigi viis aastat tagasi hiljuti surnud peaminister Aleksei Kossõgin lubas, et aastaks 1980 liha ja meieritoodete toodang kasvab 20—22%, on see tegelikult jäänud alla kolme protsendi. Näiteks möödunud aastal jaanuarist septembrini oli liha tootmine 3,5% väiksem eelmisest aastast ning sel aastal nii liha kui ka piima toodang langeb veelgi. Eriteadlased ütlevad küll lootusrikkalt, et ühe isiku kohta peaks liha söödama aastas 80 kilogrammi, momendil arvatakse see olevat 57 kilo. Tolle 57 kg hulka kuulub rohkesti rasva ja konte.

Märgatavaks teguriks on juba teine väga halb viljasaak, mis on tekitanud suure kriisi. Arvatakse, et möödunud aastal jäi puudu viisaastakuplaanist 50—150 miljonit tonni. Venelased kasutavad enamiku viljast loomasöödaks ja halval saagiaastal on nad sunnitud karja liiga palju tapma.

Möödunud sügisel Leonid Breshnev pööras tähelepanu sellele, et ei osata linnadesse ja tööstuskeskustesse toimetada piisavalt liha ja piima. Ta märkis ka teist probleemi, nimelt korteri- ja sotsiaalne olukord ei vasta nõuetele. Sovhoosniku kuupalk on umbes 195 Kanada dollarit, kuid tehastööline teenib rohkem. Tegelikult lisatulu saab maatööline oma isiklikult põllulapilt ja teenib samapalju kui tehastööline. Öeldakse, et nõukogude ühiskond jääks kohe pankrotti, kui nood privaatsed köögiviljaaiad keelustataks. Praegu saab kolhooside ning sovhooside turgudelt osta kallima hinnaga rohkesti sellist kaupa, millest linnakaupluste ees sabades seisjad ainult unistavad.

Sabad toiduainete kaupluste eest ei kao.

Eesti arst valvekorras

4. ja 5. juulil
dr. M. Leesment 481-6834

11. ja 12. juulil
dr. H. Tarl 922-3824

18. ja 19. juulil
dr. R. Pahapill 921-7777

25. ja 26. juulil
dr. T. Sauks 461-0912

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

SÕJAKAD JUUDID NÕUAVAD SÕJAKURJATEGIJATE KOHTU ALLA ANDMIST KANADAS

Kohtuminister ei olevat täitnud lubadust. — Demonstratsioon liberaalide partei peakorteri ees

Ajal mil USA-s käivad protsessid sõjaroimades süüdistatutelt kodakondsuse äravõtmiseks, suurendavad juudid survet Kanada valitsusele. Sõjaka juudi kaitseliidu „Jewish Defence League" juht Meir Halevi ütles „Toronto Star'i" andmetel, et liiduvalitsus olevat petnud juute, jättes täitmata lubaduse arvatavate natsi sõjakurjategijate kohtu alla andmiseks.

Kohtuminster Robert Kaplan pidas juutidele „suurepäraseid kõnesid" viimaste valimiste ajal, et „midagi tehakse". Olles ise juut ei ole ta aga lubadust täitnud, märkis Meir Halevi demonstratsioonil Torontos liberaalide erakonna peakorteri ees. Umbes 13 loosugeid kandvat demonstranti 75-liikmelisest juutide kaitseliidust hüüdsid lööklauseid nagu „Natsidel pole õigusi" jne., kuid erakonna bürood hoone teisel korral olid peaaegu tühjad keskpäeval toimunud demonstratsiooni ajal. Halevi ütles, et Kanadal on võimalused sõjaroimarite kohtu alla andmiseks „War Crimes Regulations" alusel 1945. aastast, mis võimaldab sõjaroimades kahtlustatute vahistamise, kohtu alla andmise ja karistamise.

Halevi lisas, et Kanadas olevat enam kui 200 sõjakurjategijat ja natsikütt Simon Wiesenthal olevat juba andnud Kaplanile dokumentidele rajatud tõendid nende üle kohtumõistmiseks.

Üks Willowdale'is elunev mees olevat 1955. a. Lätis kohtu poolt tagaselja surma mõistetud natsi-tüüpi organisatsiooni juhtimise eest, kes olevat süüdi juutide ja kristlaste surmas Teise maailmasõja ajal.

Juutide kaitseliidu juht lisas, et nad kavatsevad demonstratsioone tuntud natsikriminaalide kodude ees ja võibolla lavastada „kohtumõistmist" nende üle. „Meie ei anna neile rahu."

TALLINNAS TEISEKS KEELEKS SOOME KEEL

Päivitusõli aseaineks on või

United Pressi kirjasaatja, kes hiljuti viibis Eestis, kirjutas oma tähelepanekutest Tallinnas London Free Pressi veergudel, et eestlased on väga kindlameelsed ja üks vähestest rahvastest, kes võib uhkustada sellega, et nemad on punaarmeed löönud. Ta olla saanud mulje, et eestlased võivad sellega veel kord hakkama saada, kui võimalus tuleb

Viibides Tallinnas UPI kirjasaatja pani tähele, et venestamise protsess Eestis on aeglasem kui teistes Balti riikides. Eestlased hoiavad kindlamini oma identsuse alal ja kasutavad vene keelt ainult viimase häda korral. Teiseks kohalikuks keeleks Tallinnas on soome keel. Soomlased on eestlastele lähedased kultuurilt ja keelelt. Neid käib rohkesti turistidena Eestis, eriti Eesti odavate viina hindade pärast. Suurmoeks Tallinnas on USA päritoluga T-särk. Narva maanteel oli näha T-särke kirjadega, nagu „Ohio State", „Pepsi" ja „Adidas".

Pirita rannas blondid eestlannad kuulavad lääne rock-muusikat ja hoiavad eemale venelastest, kes omavahel hoiavad kokku. Eestlastel on nendega vähe sidet. Päivitusõli aseaineks määritakse nahale või.

Kirjasaatja tuletab London Free Press lugejatele meelde, et Eesti lõi lahku Vene impeeriumist ning kuulutas end iseseisvaks 1918. a. Maad vallutama tulnud N. Liidu punaarmee visati maalt välja. Keegi eestlastest oli selle kohta tähendanud, et eestlased ei ole sõjakad, aga kui me sõdime, siis võidame. Iseseisvusaeg oli lühike. Hitleri ja Stalini vahelise kokkuleppe alusel 1939. a. Balti riigid arvati N. Liidu huvide piirkonda ja okupeeriti samal aastal N. Liidu poolt. Koostöö venelastega ei ole kerge, sest igalpool esinevad erinevused. Nii näiteks Pare kohvikus Pikal tänaval pensioniealised eestlased söövad kooki ja joovad kohvi. Teiselpool tänavat, vene kohvikus hommikueineks on võileib kiluga ja „hot dog" (!) hapukapsastega. Tänavanurkadel müüakse pirukaid ja jäätist, nagu Moskvas. Sade tänaval oli näha ühe poe aknal vene tähestikuga kirjutusmasin. Ladina tähestikuga kirjutusmasinaid ei olnud kusagil näha.

Kultuurilt ja usult eestlased kuuluvad läände. Okupatsioonivõim lubab kasutada jumalateenistusteks mõnda kirikut. Oleviste kirik Laial tänaval on baptistide kasutada. Kirikust möödaminnes oli kuulda kuidas inimesi kutsuti kirikusse. „Täna on jumalateenistus noortele, gitarre muusika ja laulud. Tulge kõik, tulge!"

N.

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.
INSULATION by... Edmonds AND COMPANY LIMITED 'We Dare to Care' Since 1947
Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.
Pööningu ventilaatorid.
Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 425-0839

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale
Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud.
Suur valik kaupu meie äris.
Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5 p.l.
Juuni-, juuli- ja augustikuudel kolmapäeviti avatud ja laupäeviti suletud.
BALTIC EXPORTING CO.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

JÄLLE MÜÜGIL SUUR
J. SILVET
INGLISE-EESTI SÕNARAAMAT
1206 lhk.
Hind $36.00 — Postiga tellides $3.00 saatekulu
„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Kõievedu Hiidlaste Seltsi jaanipäeval, kus noored võistlesid mitte enam nii noortega ja võitsid. Pildl paremal vanemad (vasakult): Helmut Mäns, Benjamin Onu, Vilbert Tüll, Voldemar Vanaselja, Rudolf Meeman, Lembit Pihlberg, Rifard Holmberg, Evald Onno. Vasakul noored (paremalt): Toomas Vanaselja, Ken Valvur, Robert Paju, Toomas Pirso, Mark Kann, Toomas Säägi, Paul Kako ja Leo Säägi.
Foto — Elna Kungla

HIIDLASTE TUJUKÜLLANE JAANIPÄEV

Tänavune hiidlaste jaanipäev 27. juunil kujunes tujuküllaseks kokkutulekuks looduskaunis Osvald ja Asta Piili talus vaatega Simcoe järvele. Kohal oli umbes 170 hiidlast 80 autoga. Peo algul jutu ja naljamehed märkisid, et hiidlased olla nüüd oma vahekorrad Taevalsaga korda saanud ja neile nüüd antud esimest korda suve ilusam nädalalõpp, täis päikese sära ja soojust. Esimene päev läheb peo alustamiseks ja teine peo lõpetamiseks.

Kui vanem generatsioon meenutas mineviku mälestusi kodusaarelt ja seiklusi meredelt, siis noorem generatsioon valmistas ennast ette Killamängude võistlustele. Oli väljas kaks võrkpallimeeskonda, Oro ja Orillia randadelt. Võitjaks osutus Orillia ranna meeskond. Orillia meeskonna kapteniks on Toomas Vanaselja, kes oma pikkust võib mõõta pea-aegu pallivõrgu kõrgusega. Oro kapten oli Peeter Kaju.

Generatsioonide vahelise kõieveo võitsid noored, kes lõpetasid tõmbamise enne, kui vanemad oleks järve veetud. Kotijooksu võitis Nelli Reiman, kellel kott oli ainult ühes jalas, teine jalg ei olevat sisse mahtunud. Teise kohale tuli Helmut Mans, kes „kogemata" oli koti põhjast läbi astunud. Väga palju põnevust tõi mäng „sea auku ajamine" või rahvakeeles tuntud „hiidlaste hokina".

Mängu juhtis ja vahekohtunikuks oli Leander Üksik. Kõik mängud ja võistlused tegi kaasa hiidlasest Killamängude üldjuht Anne-Liis Tüll, et kogemusi veel juurde saada eelseisva suurürituse juhtimiseks. Eriti agaralt tahtis pallimängudele kaasa aidata Evald ja Silvi Engmanite pallearmastav noor hundikoer Tessa, kellel siiski ainult lubati palli välja tuua pöösastest.

Pere-emad Helmi Tüll ja Helme Kaju oma abilistega Asta Valvur, Tiiu Onno, Laine Mäns, Ella Üksik, Linde Leis, Milda Vanaselja ja Regina Vanaselja olid suurepärase töö teinud hiidlaste toitlustamiseks. Filmimeheks oli Tobias Leis, kelle töö tulemusi võis juba näha video-filmis.

Kaugem peokülaline oli Austraaliast. Teine koht kuulus Anti Vanaseljale Stokholmist. Kõige nooremaks osavõtjaks osutus 2-kuune Robert Trei, Silvia ja Tooma poeg. Ingrid Piil oli teinul kunstiliselt maitseka hiidlaste jaanipäeva „teretulemast" sildi valgele linale, mis kinnitatud üle sissesõidutee väravale. Vanemat generatsiooni väraval maksustas seltsi laekur Hartvig Vanaselja. Nooremad said sisse tasuta, kellede arvu hinnati 60. Päikse loojangul süüdati jaanituli. Lõbusas tujus laulsid hiidlased mitu tundi leekide valgusel.

elna

Põnev rahvamäng „Sea auku ajamine" või „hiidlaste hoki" mänguks valmis meeskond, vasakult: Lembit Pihlberg, Edna Liik, Voldemar Vanaselja, Einar Vähi, Johannes Vihma, Anne Liis Tüll ja mängu energiline treener — Leander Üksik. (Pildilt puuduvad Ulrich Valvur ja Vilbert Tüll.) Foto — Elna Kungla

Üheksa Vanaseljat hiidlaste jaanipäeval. Ees istuvad, vasakult: Regina Vanaselja, Susanne Vanaselja, külaline Stokholmist — Anti Vanaselja, Milda Vanaselja. Tagares seisavad, vasakult: Voldemar Vanaselja, Juljus Vanaselja, Toomas Vanaselja, Hartvig Vanaselja ja Endel Vanaselja. Foto — Elna Kungla

„MEIE OLEME MAAILM"

Selle nimetuse all näidati esmaspäeval, 29. juunil Ontario etniliste rahvusgruppide organisatsioonide ja ajalehtede esindajatele filmi etniliste rahvusgruppide tegevusest Ontarios. Filmi oli koostanud kultuuri ja meelelahutuse ministeeriumi ülesandel Bruno Gerussi. Kestvus 18 minutit. Uued filmid on koostamisel mitmekultuuri alal.

Sissejuhatavas sõnavõtus kultuuri- ja meelelahutusminister Reuben Baetz andis ülevaate Kanada elanikkonna kujunemisest iidsetest aegadest kuni tänase päevani. Kriisiajad Euroopas, eriti suursõjad ja ülestõus Ungaris põhjustasid eurooplaste massilist asumist Kanadasse. Viimastel aastatel, nagu filmist oli näha, on Kanada kodakondsuse saajateks olnud mustanahalised immigrandid.

Ontario valitsuse sooviks on, et immigrandid ei unustaks oma keelt ega kultuuri. Selleks valitsus annab rahvusgruppidele majanduslikku toetust soodsatel tingimustel.

Filmis esitati vähe võtteid rahvusgruppide kultuurilisest tegevusest. Näidati rohkem lähivõtteid üksikutest inimestest, erinevate rahvusgruppide koosseisust. Nende seletustest oma rahvusgrupi kohta oli raske aru saada segava saatemuusika tõttu. Film oli fototehniliselt hästi õnnestunud. Parema ülevaate saamiseks mitmekultuurilisest tegevusest Ontarios, tuleb oodata järgmisi filme.

-k.

Esimene laager Kotkajärvel

Jaanipäeva nädalalõpul avati Kotkajärvel käesoleva suve skautlikegaidlike laagrite hooaeg. Esimeste pääsukestena kogunesid juba neljapäeva hilisõhtul malevate laagrialadele selleaastase rühmajuhtide kooli kasvandikud: 6 poissi ja 3 tüdrukut.

Talve jooksul linnas õpitud teoreetilised skautlikud tarkused kuuluvad laagris praktilisele rakendamisele.

Õhtuti toimusid lõkked kursuslaste juhtimisel ning pühapäeva hommikul jumalateenistus.

Laagrisolijad olid jagatud kahte salka, kes toitlustasid endid iseseisvalt.

Laagrit juhtis skautmaleva õppeala juht skm. Jaan Lepp, abiks oli ngdr. Siiri Lepp gaidmalevast. Laagris viibis veel maleva abijuht skm. Ervin Aleve. Loengud olid Kalevi lipkonna mereskautide rühma „Vambola" vanemalt skm. Raul Olo ja maleva spordijuhilt nskm. Jaan Roos (viimane loeng lektori eemalviibimise tõttu oli helilindil).

Laagrist võtsid osa ja lõpetasid seega rühmajuhtide kooli kursuse järgmised juhid:

Gaidmalevast: Merike Lainevool, Vivian Oder, Eva Tigane.

Skautmalevast: Peeter Jeeger, Peeter Kivioja, Ravo Lainevool, Kalle Lüdig, Mihkel Sadul, Arnold Tralla.

MetroTorontoZoo
on nagu suur dshungel

Loomaaias nautige värsket õhku, ilusat loodust ja eksootilisi loomi.

- ☐ Sööge meie restoranides või võtke kaasa oma toidukorv.
- ☐ Tehke tutvust loomaaia personaaliga ja vaadake loomade demonstratsioone.
- ☐ Ratsutage kaamelil.
- ☐ Sõitke „Zoomobiilil" või „Domain Ridel".
- ☐ Avatud iga päev kl. 9.30 hom. — kl. 7 õ.

Pääsmed: täiskasvanud $3.50; pensionärid ja noored (12—17) $1.50; lapsed (5—11) $1.00; lapsed (4 ja nooremad) tasuta. „Strollers" ja ratastoolid saadaval.

T.T.C: Regulaar bussid (Scarborough 86 A) Kennedy allmaaraudtee jaamast.

Hwy. 401 East at Meadowvale Road.
(416) 284-8181, 284-0123 (recorded).

Üle 3000 looma tervitavad teid loomaaias.

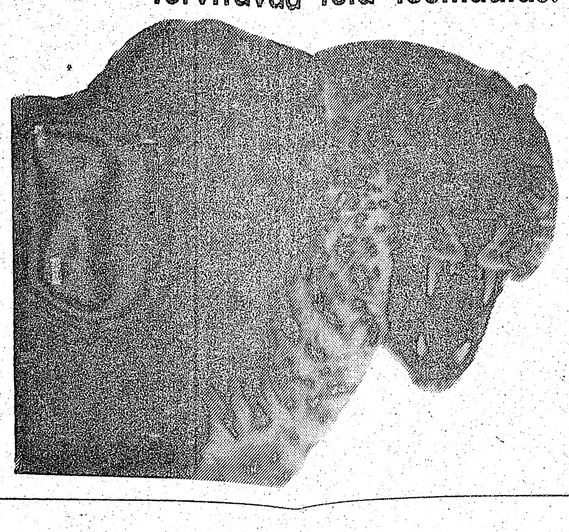

J. KANGUR

„VAIM, VÕIM JA VABADUS"

Essee.

Bros. Hind $7.50.

Postiga tellides lisandub saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont., M4K 2R6

Keele- ja kooliaasta

EMAKEELSEID TAIMEDE NIMETUSI

Käesolevas nimestikus esitame püsililli. Nendest mõned perekonnad on ilutaimedena tuntud mõnel maal ja metsalilledena teisal. Nälteks siin toodud kuldvits oli meil kodumaal püsilill, Ontarios kasvab seda aga rohkesti metsikult. Siin röövikute kahjustuse tõttu tekkivad ta vartele karusmarja suurused moodustised milledest kalamehed neid lõhestades leiavad vaklu, mis olevat head õnge otsas kalastamisel. Veel leidub siin metsikutena kasvamas astreid — Michaelmas Daisy, päevakübaraid — Black-eyed-susan, hundiube — Lupines j.t. Viimastega on aias mõnikord pahandust, lihtsalt kipuvad kaduma mõne aastaga. Soovitav on neid istutada arenenud taimedena milledel külladaselt juurmüga aid, mis nende kasvamiseks on vajalikud.

JUURPUSILILLED:

Adoonis	Pheasant's-eye	Adonis
Akakapsas	Bugleweed	Ajuga
Anemoon	Windflower	Anemone
Aster	Michaelmas Daisy	Aster
Astilbe	Perennial Spiraea	Astilbe
Aubrieetsia	Aubrieta	Aubrieta
Dodekateon	Shooting-star	Dodecatheon
Bergeenia	Winter Begonia	Bergenia
Duglaasia	Douglasia	Douglasia
Drüüas	Mountain avens	Dryas
Emajuur	Gentiana	Gentiana
Epimeedium	Epimedium	Epimedium
Hanerohi	Rock Cress	Arabis
Heleenium	Sneezeweed	Helenium
Helleboorus, lumeroos	Hellebore	Helleborus
Helmikpööris	Alumroot	Heuchera
Hosta	Plantain Lily	Hosta
Hundiuba	Lupine	Lupinus
Ibeeris	Candytuft	Iberis
Igihali	Periwinkle	Vinca
Imikas	Bugloss	Anchusa
Inkarvillea	Incarvillea	Incarvillea
Jaanikakar	Oxeye Daisy	Chrysanthemum
Jumikas	Basket Flower	Centaurea
Jänesekäpp	Edelweiss	Leontopodium
Kadakkaer	Snow-in-summer	Cerastium
Kaljunelk	Tunic Flower	Tunica
Kannike	Viola	Viola
Karukell	Pasqueflower	Anemone pulsatilla
Kassikäpp	Pussy-toes	Antennaria
Kellukas	Bellflower	Campanula
Kevadik	Draba	Draba
Kilbirohi	Madwort	Alyssum
Kipslill	Baby's-breath	Gypsophila
Kitsekakar	Leopard's-bane	Doronicum
Kivirik	Rockfoil	Saxifraga
Kopsurohi	Lungwort	Pulmonaria
Kukehari	Stonecrop	Sedum
Kukekannus	Larkspur	Delphinium
Kuldking	Lady's-slipper	Cypripedium
Kuldvits	Goldenrod	Solidago
Kullerkupp	Globeflower	Trollius
Kuningakepp	Evening Primrose	Oenothera
Kurekell	Columbine	Aquilegia
Kurelääts	Everlasting Pea	Orobus
Käokann	Maltese Cross	Lychnis
Käokannus	Toadflax	Linaria
Käoking	Monkshood	Aconitum
Käokuld, õlelill	Strawflower	Helichrysum
Laikellukas	Balloon Flower	Platycodon
Leeklill	Phlox	Phlox
Liivatee	Thyme	Thymus
Lõokannus	Corydalis	Corydalis
Lõosilm, meelespea	Forget-me-not	Myosotis
Magun, moon	Poppy	Papaver
Mailane	Ironweed	Veronica
Maran	Cinquefoil	Potentilla
Merikann	Thrift, Sea Pink	Armeria
Mesiohakas	Globe Thistle	Echinops
Metspipar	Wild Ginger	Asarum
Metsvits	Loosestrife	Lysimachia
Monarda	Wild Bergamot	Monarda
Murtud süda	Bleeding Heart	Dicentra
Mõrsjalill	Blanket Flower	Gaillardia
Mõõl	Avens	Geum
Mägisibul	Houseleek	Sempervivum
Nelk	Pink	Dianthus
Nõianõges	Betony, Hedge Nettle	Stachys
Ogaputk	Eringo	Eringium
Parkjuur	Statice	Statice
Pentstemon	Beard-tongue	Pentstemon
Piibeleht	Lily-of-the-Valley	Convallaria
Pojeng	Peony	Paeonia
Priimula, nurmenukk	Primrose	Primula
Põisrohi	Campion, Catchfly	Silene
Päevakübar	Coneflower	Rudbeckia
Päevaliilia	Daylily	Hemerocallis
Ramondia	Ramondia	Ramondia
Raudrohi	Yarrow	Achillea
Seebilill	Soapwort	Saponaria
Sinilill	Liverleaf	Hepatica
Tradeskantsia	Spiderwort	Tradescantia
Vaak	Inula	Inula
Varsakabi	Marsh Marigold	Caltha
Võhumõõk	Flag, Iris	Iris
Ängelhein	Meadow Rue	Thalictrum
Õnnehein	Fleabane	Erigeron

ARVID VILMS

INDREK KAHRO RICK MELNYK

Creative Images Photo Studios Ltd.

PULMA FOTOD, PORTREED
ÕHTUTI 5—9 PL.

5339 SALEM RD. TEL. (416) 639-8558
BURLINGTON, ONT. L7L 3X2 TORONTO LINE 766-9478

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, lihapirukad. Soomest sissetoodud delikatessid.

Soome rukkileib

Avatud:
esmasp., teisip., kolmap., neljap. 9—6,
reedel 9—7, laup. 8—6.

Näide ebaõiglusest

CHICAGO POOLAKAS JUUTIDE VALESÜÜDISTUSTE OHVER

Jaanuaris 1977 süüdistas USA valitsus Chicago elanikku nimega Frank Walus julmades tegudes Teise maailmasõja ajal Poolas. Järgneva nelja aasta jooksul endine vabrikutööline läks 60 000 dollariga võlgadesse, et end kaitsta. Ta oli kohtusaalis kui 11 saksa-okupatsiooni üle elanud Poola juuti tunnistasid, et nad nägid teda mõrvamas lapsi, vana naist, noort naist ja üht küürakat ja teisi. Ta kaotas sõbrad ja ajakirjandus mõistis ta hukka. Kohus leidis, et ta on sõjaroimar. Talt võeti USA kodakondsus ja ees seisis deporteerimine.

Kuid kaks aastat pärast süüdimõistmist apellatsioonikohus leidis, et oleks „talumata ebaõiglus" kui Waluse asja ei võeta uuesti arutusele ja „uus protsess peaaegu kindlasti" mõistab ta õigeks. Üheksa kuud hiljem süüdistused Frank Waluse vastu lõpetati.

Ülekaalukad tõendid näitasid, et Walus ei olnud mitte sõjaroimar, ta ei viibinud isegi Teise maailmasõja ajal Poolas. Palju neist tõendeist oli USA valitsusele kättesaadavad enne kui algas protsess. Kuid valitsus ei uurinud Waluse kasuks kõnelevat tõendmaterjali enne kui apellatsioonikohus nõudis uut protsessi.

☆

Seda juhtumit kirjeldab Flora Johnson ameerika advokaatide ühingu väljaandes „Student Lawyer" (1981)

VALEKAEBUS

2. märtsil 1940 Franciszek Walus ja teisi poola noori saadeti Saksamaale kus ta töötas koos 2,5 miljoni poolakaga Teise maailmasõja ajal. Ta oli siis 17 aastane ja saadeti talust tallu Neo-Ulmi piirkonnas. Sel ajal kui Walus oli Saksamaal, rajati tema endisesse kodukohta Kielc'esse getod poola juutidele, kes 1942. ja 1943. a. viidi üle koonduslaagritesse. Aastal 1947 Walus pöördus tagasi Kielce lähedusse ja elas seal kümme aastat. Hiljem ta asus koos abikaasaga USA-sse, Chicagosse, amerikaniseeris oma eesnime, töötas vabrikus ja ostis kahe korteriga elamu. 1970 ta sai USA kodakondsuse.

1971. a. oli Waluse juures korteris Poola immigrant juut Michael Alper, kelle vanemad olid natside poolt mõrvatud. Maikuus 1973 Alper ja Walus läksid tülli ja Walus ajas Alperi oma majast välja.

Aasta hiljem Alper rääkis ühele juudi agentuurile Chicagos, et Walus, kui nad elasid koos, oli talle jutustanud oma koostööst natsidega Poolas ja ta naine on valmis seda ka kohtus tunnistama. Kuid kumbki ei seletanud, miks nad oma süüdistustega nii kaua ootasid.

USA seitsmenda piirkonna apellatsioonikohus väitis, et „vihavaen kohtualuse ja Alper'ite vahel on nii ilmne, et Alper'ite tunnistused ei ole usaldatavad".

IISRAEL SEKKUS

1974. a. kuulus Viini „natsiküttt" Simon Wiesenthal nimetas Walust kui „poolakat Chicagos, kes täitis ülesandeid Gestaapo juures Czestochowa ja Kielce getodes ja andis gestaapole üle hulk juute".

Wiesenthal ei ütelnud mis alusel ta tegi oma süüdistused. Ta ütles, et Michael Alper ei ole allikaks, kuid ta ei nimetanud ka kedagi teist. USA immigratsiooni ja kodakondsuse asutus „U.S. Immigration and Naturalization Service" (INS) nähtavasti andis Wiesenthali süüdistuse, Frank Waluse nime ja 1959. a. võetud foto, kui ta oli 37 a., Iisraeli politseile. Iisraelis Walust ilmselt „edutati". Kui Wiesenthal süüdistas teda koostöös natsidega, siis Iisraeli juudid otsustasid, et Walus kuulus gestaaposse. Ilmselt kellegile, ei Wiesenthalile, INS-ile ega Iisraeli politseile ei tulnud ette küsida Waluselt endalt kus ta asus sõja ajal ja siis kontrollida tema alibit.

Iisraeli politsei näitas võimalikele tunnistajatele kaheksa fotot, neist üks oli selle pildi suurendus, mis oli antud INS poolt ja tehtud Walusest 20 aastat hiljem, ajast kui ta süüdistuste järgi oli sooritanud sõjaroimasid. Apellatsioonikohus kirjeldas seda fotot „hele ja teraline, kus kohtualuse näo välisjooned vaevalt on nähtavad".

44-st võimalikust tunnistajast, kelledele Iisraelis seda fotot näidati, kaheksa olid valmis identifitseerima teda kohtus.

SUUDISTUS SÕJAROIMADES

1979. a. lõpupoole Iisraeli valitsus „lekkis" ühele Chicago Daily News'i korrespondendile 89 sõjaroimades kahtlustatu nimistu. Ka Walus oli nimekirjas. Daily News alustas „eksklusiivset" sarja, avaldades enam kui kümne Chicago piirkonnas eluneva isiku nimed kahtlustatuna sõjakuritegudes. 8. jaanuaril ilmus kolmandal leheküljel suur pealkiri „Natside juuditapja elab SW poolel?"

Lugu tsiteeris kahte tunnistajat, kes kirjeldasid jubedates üksikasjades jõledusi, mida Walus olevat korda saatnud. Artiklis nimetati teda „Fritz Wuleck", et vältida käimas oleva juurdluse võimalikku mõjutamist. Waluse väited oma süütusest iseloomustati kui „vastuolulisi". Tsiteeriti üht Iisraeli kohtuministeeriumi advokaati, kes ütles, et süüdistus „Wulecki" vastu on ümberlükkamatu. Kaheksateist päeva hiljem, kui tõsteti süüdistus Frank Waluse vastu, igaüks tundis temas ära „Wulecki".

Walust süüdistati sõjakuritegude varjamises kui ta tegi kodakondsuse saamise avalduse. Tal oli 60 päeva aega süüdistusele vastamiseks.

EI OLNUD POOLAS

Walus kõneles naabruses eluneva advokaadi Bob Korenkiewicziga, kes algul tema juttu ei uskunud. Waluse üheks probleemiks oli, et ta ei esinenud hästi võõraste juures ja ärritus end kaitstes. Kuid Korenkiewicz nõustus teda kaitsma. Ta sõitis koos valitsuse esindaja John Gubbinsiga Saksamaale koguma asitõendeid. Korenkiewicz läks saksa taludesse kus Walus elas sõja ajal. Ta seletas, et talunikel olid pisarad silmis. Nad näitasid tuba, kus ta magas ja talusid kus ta töötas. Need olid väikelinna inimesed, avameelsed ja ausad, kes elanud seal mitu generatsiooni. Korenkiewicz leidis, et need inimesed ei valeta Waluse kaitsmiseks.

Oktoobris 1977 Korenkiewicz oli kogunud Waluse süütuses järgmised tõendid, mis ta lisas avaldusele, et süüdistused Waluse vastu tuleks lõpetada:

☆ Ametlikud saksa dokumendid 8. märtsist 1940 kuni 5. juunini 1945, mis näitasid, et Walus viibis sõja ajal seal kus ta ütles.

☆ Kiri Punase Risti poolt pärast sõda asutatud rahvusvaheliselt otsimisorganisatsioonilt „Arolsen", mis vastas saksa dokumentidele.

☆ Kiri Berliini dokumentide keskuselt kus säilitatakse natsidelt kätte saadud paberid, milles väideti, et neil ei ole mingit jälge, et Frank, Franz või Franciszek Walus oleks töötanud gestaapole.

☆ Üksteist vande all antud tunnistust Poola elanikelt, kes tundsid Walust enne aastat 1940, et nad ei ole kunagi näinud Walust saksa vormis ja ei tea et ta oleks olnud natsidega kaasatöötaja.

☆ Vande all antud tunnistus preester Franciszek Tomczyk'lilt, kes oli Waluse õpetaja enne 1940. a. märtsikuud, kes ütleb, et ta ei tea midagi arvamistest, et Walus oli gestaapos või SS-is. Preester märgib, et kui Walus tuli tagasi pärast sõda, tegutses selles piirkonnas poola põrandaalune liikumine ja kui Walus oleks olnud gestaapolane, oleks ta nüüd surnud.

☆ Informatsioon, et saksa SS kuuluvate meeste pikkuse alammääraks oli 5 jalga 6 tolli, kuna Walus on 5 jalga 4 tolli.

DOKUMENDID „VALED"

Valitsus teadis, et tunnistajad Saksamaal olid valmis vande all kinnitama, et Walus elas koos nendega sõja ajal. Valitsus ei olnud võimeline leidma omaltpoolt ühtki dokumenti. Nad olid aga leidnud neli uut tunnistajat USA-s.

Neist kaks identifitseerisid Waluse piltide hulgast ühel fotol, mis oli tehtud 1962. a. ja selgem kui see, mis kasutati Iisraelis. Kolmas ütles, et ta tundis Waluse ära Chicagos kui kellegi, keda ta tundis Czestochowas, kuid alles hiljem ühendas tema isiku gestaapoga.

Korenkiewicz oli üllatatud, et valitsus ei võtnud tagasi süüdistust Waluse vastu. John Cubbins ütleb nüüd, et ta arvas siis ja usub ka praegu, et saksa dokumendid olid tehtud pärast sõda, et saada alibid Walusele. Valitsus valmistus väitma kohtus, et Waluse dokumendid võivad olla valed ja tunnistajad valetavad, et kaitsta kaasnatsi.

☆

Veidi enam kui aasta pärast süüdistuste esitamist Waluse vastu, algas 1978 a. märtsi lõpus protsess Chicagos. Kohtunikuks oli Julius Hoffman, kes leidis Waluse seletuse, tema tunnistajad ja dokumendid on täis vastuolusid, valtsuse omad aga usutavad ja käsitlemisel kõigutamatud.

Ei valitsus ega Hoffman ei seletanud, kuidas Walus oleks saanud need saksa dokumendid. Kuidas need saadi pole selgitatav, märkis kohtunik, kuid nende päritolu pole tähtis.

Varsti pärast seda prantsuse kodanik Andre Bosseret luges Waluse protsessist ajalehest. Ta oli olnud sõjavang Saksamaal ja tundis Walust aastatel 1941 ja 1942. Ta teatas sellest. Oktoobris 1978 Waluse äia vahendusel, kes elab Kielce läheduses, leiti veel viis poola tunnistajat, kes töötasid sõja ajal Saksamaal ja tundsid Walust. Lisaks Saksa valitsus leidis dokumendi koos Waluse pildiga, mis tõendas, et ta elas Saksamaal alates märtsikuust 1940 kuni teadmata ajani. 30. oktoobril 1978 Waluse advokaat esitas need lisatõendid Hoffman'ile ettepanekuga, et ta tühistaks otsuse. Kohtunik ei nõustunud.

PROTSESS LÕPETATI

Apellatsioonikohtul võttis aega 1980. a. veebruarini Waluse asja läbivaatamiseks ja uuesti otsustamiseks andmiseks. Apellatsioonikohus nimetas valitsuse süüdistust nõrgaks. Kohus ütles, et protsessil valitsuse süüdistusi tugevndas kaitsja poolt tunnistajate küsitlemise takistamine. Hoffman arvestas valitsuse tunnistajatega, kuid võttis kaitsja tunnistajaid eelarvamusega.

Alles siis alustas valitsus Waluse asja põhjaliku uurimisega, mis kestis üheksa kuud. 26. nov. 1980 valitsuse esindajad Ryan ja Tom Sullivan teatasid kohtunik Prentice H. Marchall'ile, et USA loobub uuest protsessist.

☆

Frank Walus elab nüüd rahus, kuid mitte täiesti. Paljud Chicagos ripuvad ikka arvamise küljes, et ta võib olla süüdi. Ta võitleb valitsusega mida pidada kohtukuludeks mis kohtunik Marshalli poolt pandi valitsuse kanda. 50 000 doll. advokaadikulu talle kindlasti valitsuse poolt ei maksta, kuna seda ei loeta kunagi kohtukuluks.

KUTSE LOODUSESSE.

Ontario ilusates provintsi parkides üllatustel ei ole lõppu. Reserveerige omale koht meie telgitamise maa-alal või läheduses olevas suvituskohas. Tulge tagasi Ontario vabasse loodusesse, seda ilu pakuvad 131 Ontario provintsi parki. Postitage oma kaart seiklusteks täna: Ontario Travel-Parks, Box 33, Queen's Park, Toronto M7A 1N3, või helistage „COLLECT"

0-416-965-4008

ONTARIO PROVINCIAL PARKS

NAME ADDRESS

CITY POSTAL CODE

Ministry of Natural Resources Ontario — Alan Pope Minister

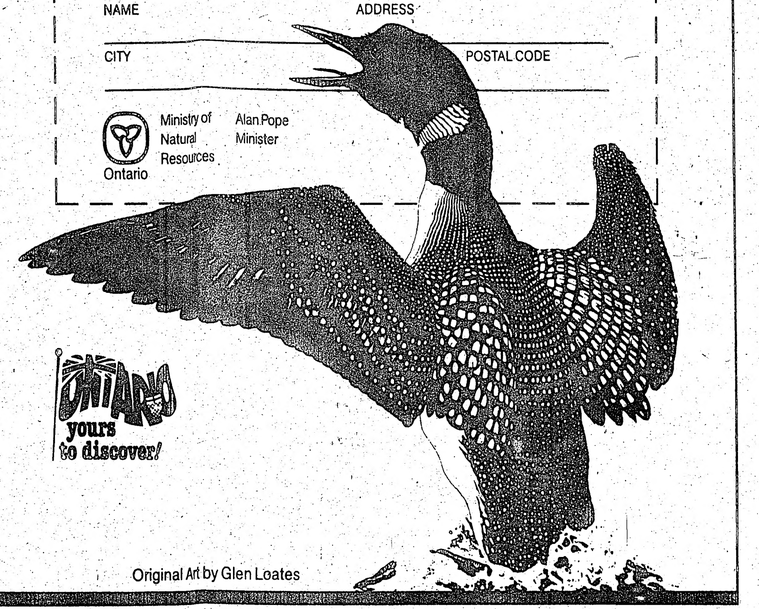

Original Art by Glen Loates

Suur veok kolimiseks

J. KRULL

JA

WILCOX LAKE SAUNA

PEREKONNA SAUN

464 Sunset Beach Rd., P.O. Box 460
Oak Ridge, Ontario L0G 1P0

Telefon 773-0497

Johan Krulli juhtimisel.

MÜÜA

Täle-mööduline ehituse krunt
22.000 ruutjalga

SEEDRIORUL

Hind kokkuleppel, helistada collect
igal ajal (416) 562-4247

Okupeeritud kodumaalt

FILMID PROPAGEERIVAD SUITSETAMIST

„Suitsetamine või tervis — kumma valite?" — Selle pealkirja all kirjutab kodumaine meditsiinikandidaat Valeri Shvarts Tallinnas ilmuvas „Ohtulehes" järgmist: „Aastal 1610 ütles Inglise kuningas James I Ameerikast toodud tubaka kohta nii: „Vastik vaadata, jäik nuusutada, tahjulik ajule, ohtlik kopsudele." — Ent ometi hakkas tubaka pruukimine järjest enam levima. Seda nuusutati ja näriti ning suitsetati piibuga. Lõpuks mõeldi välja kõige lihtsam ning ühtlasi ka ohtlikum kasutusviis: vabrikutes hakati tubakast sigarette valmistama. Esimesed sigaretid ilmusid välja aastail 1850—1865. Seega pole mingit alust pidada sigarettide suitsetamist mingiks iidseks tavaks.

Rohkesti kannatusi tõi inimkonnale I maailmasõda. Paljud sõdurid kiindusid selle päevil sigarettidesse. Suitsetamist hakati pidama täiesaliseks tunnuseks, mehelikkuse sümboliks. Juba meie sajandi kahekümnendaks aastaiks olid sigaretid muud tubakasaadused Euroopas peaaegu täiesti välja tõrjunud. — Tänapäeval aga on esikoht suitsetamises USA käes, kus iga inimese kohta tuleb aastas üle 2700 suitsetatud sigareti. Lääne-Euroopas on vastav arv 1000—2000. Enamikus Euroopa riikides suitsetavad üle poole meestest päevas keskmiselt 15 ning naised 10—15 sigaretti. Kui suitsetavate meeste arv üldiselt väheneb, siis selliste laste ja alaealiste arv üha suureneb. USA-s näiteks on ümmarguselt 6 miljonit 13—16-aastast suitsetajat! 12—14-aastaste suitsetavate tüdrukute arv on 1968. aastaga võrreldes suurenenud 8 korda! Belgias suitsetab 15. eluaastaks 50% ning Itaalias 60% alaealistest. Saksa FV-s on paljud 10—12-aastased lapsed juba kirglikud suitsetajad.

FILMIDE MÕJU

Kahjuks on suitsetamine meiegi maal kiiresti moodi läinud. Halba mõju on alaealistele avaldanud muu hulgas kahtlemata ka paljud välismaised ning nii mõnedki kodumaised filmid, mille kangelased raskel hetkel elegantselt välgumihklit plõksutavad ning siis ilmse naudinguga suitsu pahvima hakkavad. — Poisikesed panevad sigareti suhu enamasti selleks, et vanemana näida. Ning tõepoolest, staazhika suitsetaja kopsud ongi sellised nagu temast ümmarguselt 10 aastat vanemal mittesuitsetajal. Palju on räägitud sellestki, et 90% kopsuvähijuhtudest on seotud liigsuitsetamisega. Tubakasuits soodustab samuti kõri- ja kusepõievähi ning südame- ja veresoonkonnahäiguste arenemist.

Ülemaailmne Tervishoiuorganisatsioon teatas 1975. aastal, et suitsetamine on kõikides maailmariikides muutunud inimeste tervisele äärmiselt ohtlikuks riskiteguriks ning võitlus sellega peab saama tervishoiuorganite esmaülesandeks. Eeskuju näitasid meedikud ise. Kui 1969. aastal suitsetas Rootsis 46% arstidest, siis 1972. aastal 37% ning 1977. aastal juba kõigest 30%. — Mittesuitsetajal on raske mõista, mis inimese suitsetama sunnib. See on seotud nikotiini mõjuga, 90% suitsetajaist tõmbab suitsu kopsudesse. Esialgu tekitab see meeldiva, hiljem aga vastupidise tunde. Suitsu sissetõmbamine viib kahjulikud ained inimese organismi kõige kiiremini.

ERITI OHTLIK NAISTELE

Eriti ohtlik on suitsetamine naistele, kes valmistavad emaks saama. 50 000 naise uurimine USA-s näitas, et raseduse ajal suitsetamine põhjustab iseeneslikke aborte, enneaegsete ning surnute laste sünnitamist jne.

Enne rasestumist suitsetanud naistel aga täheldati platsenta väga madalale emaka külge kinnitamise juhtumeid, mis tekitas tüsistusi raseduse ajal ning sünnitamisel. Tüsistuse iseloom ja raskusaste olenesid suitsetamise kestusest ja aasta jooksul tõmmatud sigarettide arvust. Ligi pool enneaegse lapse sünnitanud naistest oli raseduse ajal suitsetanud. — Iseloomulik fakt oli seegi, et naistel, kelle mehed suitsetasid üle 10 sigareti päevas, esines vastsündinute suremust keskmisest rohkem, seda eriti peres, kus naised ise ei suitsetanud. Eelmiste sünnituste iseloom, vanemate vanus, laste arv perekonnas jne. ei mänginud sealjuures mingit osa. Kirglike suitsetajate naised sünnitasid sagedamini kaasasündinud väärarengute ning haigustega lapsi.

Suitsetavate emade platsenta analüüs tõi ilmsiks olulisi kõrvalekaldeid nabaväädi arterites ja veenides. See meenutas veresoonte kahjustusi varase ateroskleroosi puhul. Mida rohkem ema suitsetas, seda suuremad olid kahjustused. Suitsetajatel oli platsenta verevarustus halvem kui mittesuitsetajatel. — Nikotiin võib avaldada vaimselegi arengule. 11-aastaste koolilaste uurimine USA-s näitas, et osal suitsetajatest lästest oli lugemise, kirjutamise ja matemaatika ülesannete lahendamise ja psühholoogiatestide vastuste andmisega märksa suuremaid raskusi kui ülejäänutel. Veelgi ohtlikum on lapse tulevikule nikotiini, alkoholi ja kofeiini kombinatsioon. — Seega tuleks käesoleva kirjutise pealkirjas esitatud küsimusele vastamisele asudes mõelda sellelegi, et teie tervis pole mitte teie isiklik asi, vaid puudutab teie lapsigi."

Nii kodumaise arstiteadlase õpetussõnad suitsetamise kahjudest inimkonnale — meestele, naistele, eriti aga noortele.

ARTO

Esto Mutual Fund Ltd.

30. juunil aktsia hind $14.00

145 King Street West, Suite 1900,
Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Ohtul tel. 925-6812

SPORT

LÜHIDALT

☆ Master-klassis ameeriklane Alfred Oerter (44 a.) lennutas ketast 65.02 m.

☆ Tallinnlane Tiit Panker (27 a.) saavutas NSV Liidu 10-e võistluse karikavõistluses 7773 punkti olles võitjast järel ainult 19 punkti.

☆ Ameeriklane Carl Lewis'est (19 a.) on tekkinud pärast 45-e aastast vaheaega Jesse Owens'i tüüpi isiksus olles tippsprinter ja tippkaugushüppaja; tänavu 100 m 10,0 sek., 200 m 20,7 sek. ja kaugus 8.63 m!

☆ Kalev Külv võitis kettaheite Eesti rekordiga 65.34 m olles ees NSV Liidu rekordimehest ligi meetriga Liidu heitjate karikavõistlusel.

☆ Roomas toimunud invaliidide võistlusel ületas amputeeritud jalaga Kanada üliõpilane Arnold Boldt kõrguse 2.04 m.

☆ USA „Track and Field News" möödunud aasta kokkuvõttest nähtub eestlasi maailma 10-e parima hulgas:

1 — Jaak Uudmäe, kolmikhüppes
5 — Heino Puuste, odavise
5 — Jüri Tamm, vasaraheide

☆ Prantslane Thierry Vigneron püstitas juunis maailmarekordi teivashüppes 5.80 m.

☆ 1988. a. olümpiamängude korraldajana on suuremad väljavaated Jaapani linnal Nagoyal, 2 miljoni elanikuga, mis asub Tokiost 360 km kaugusel.

erk

Heino Puuste võistles Soomes

HELSINGI (M.E.) — Maailman Kisade odaheitmise tase osutus päris kõrgeks, sest seitse esimest ületas 80 meetrit, nende hulgas ka eestlane Heino Puuste. Sel korral ta oli kuues, heites täpselt 84 meetrit. Võitjaks oli Seppo Hovinen (87.70 m) ja Moskva olümpiamängude kahtlane võitja, lätlane Dainis Kula oli neljas (84.94 m).

Enne võistlust intervjueeriti Puustet ajaleht „Ilta-Sanomat". Puuste kommenteeris sulaselges soome keeles järgmist: „Sel aastal ma olen heitnud vaid ainult ühe korra võistlustel tulemuse 82.30. Ma siiski võitsin Gruusias korraldatud võistluse hoolimata, et ma kaugemale ei heitnud. Vasaku jala Achilleuse kõõlus on haige olnud kuid jalg hakkab nüüd paranema." 25-aastase eestlase rekordiks on möödunud aastal Helsingi Staadionil tehtud 89.32 meetrit.

☆

EM-võistlustel laskis eestlane Juhan Hallikmaa 18. koha vintpüssist. Tulemuseks oli 1101 punkti. Laskmine toimus 300 meetri kauguselt kolmes asendis. Oulus peetud võistlusel tuli esimesele kohale venelane Vladimir Lvov punktidega 1132, teine oli soomlane Mauri Röppänen, 1132. Edukamad olid N. Liit ja Shveits.

Vaipade ja mööbli
PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

USA vastased demonstratsioonid Põhja-Koreas

Korea sõja alguse 31. aastapäeval korraldati Põhja-Korea pealinnas ja teistes suuremates keskustes USA vastaseid massilisi demonstratsioone. Süüdistati USA-d imperialismis, sõja õhutamises ja relvastuse võidujooksule uue hoo andmises. USA praeguse presidendi juhtimisel olevat loodud olukord, kus uus suursõda võib iga minut puhkeda. Nõuti USA imperialistide ja USA väeosade otsekohest lahkumist Lõuna-Koreast.

Lõuna-Korea president Chun Doo Hwan samal päeval pöördus Korea rahva poole põhjas ja lõunas, et oluline on säilitada rahu. Sõda Koreas ei tohiks kunagi enam korduda.

Sõda Koreas algas 25. juunil 1950. a. Põhja-Korea sõjalised jõud ründasid Lõuna-Koreat. Ainult USA tugevate sõjaliste jõudude rakendamine selles sõjas päästis Lõuna-Korea. Sõda kestis 3 aastat ja lõppes erilisi tulemusi andmata kummagile poolele.

Ameeriklaste kaotused selles sõjas olid 33,729 surnut ja 103,294 haavatut. Uue võimaliku sõja vältimiseks ja Lõuna-Korea kaitsmiseks USA peab seal 46,000 mehelise armee, mis on kommunistidele pinnaks silmas.

-k.

RASKE HAIGUSEGA VÕIDELDES LAHKUS IGAVESSE ELLU
MEIE ARMAS ABIKAASA, ISA JA VEND

ANTS ERIC KERSON

Sündinud 24. märtsil 1918 Valgas
surnud 1. juulil 1981 Torontos

Sügavas leinas

abikaasa STELLA
tütred NORA-MALL ja RIVA-MARIS
õde HEDDA perekonnaga

... ja ma jään Jumala kotta eluajaks.

OMA KAUAAEGSET JURISKONSULTI

ANTS KERSON'IT, Q.C.

mälestab sügavas leinas

TORONTO EESTI ÜHISPANK

ARMAST SÕPRA JA KAASVILISTLAST

ANTS ERIC KERSON'IT

mälestavad leinas

ARNOLD ja LAINE ELJAS
HUGO ja KARIN URM

ARMAST

ANTS KERSON'IT

mälestavad kurbuses

REET ja WALTER SEHR

ARMAST SELTSIVENDA JA HEAD RAHVUSLIKKU VÕITLEJAT

ANTS ERIC KERSON'IT

mälestavad kurbuses

MILLA PEETSU
ALEKSANDER PEEL abikaasaga
AUGUST NÕMMIK abikaasaga

HEAD NÕUANDJAT JA SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestavad

MARET AUN
TARMO AUN
HILJA AUN

ANTS KERSON'IT

mälestab leinas

EESTI KUNSTIDE KESKUS

HEAD SÕPRA, KOOLIVENDA JA RISTIISA

ANTS KERSON'IT

mälestavad kurbuses

THEA, GEORG ja ROBERT ILTAL

KAUAAEGSET JURIIDILIST NÕUANDJAT, LUGUPEETUD ADVOKAAT

ANTS KERSON'IT

mälestab leinas

EESTI ABISTAMISKOMITEE KANADAS

LAHKUNUD NÕUKOGU LIIGET JA SEKRETÄRI

ANTS KERSON'IT

mälestavad leinas

TARTU COLLEGE'I NÕUKOGU ja JUHATUS

VARALAHKUNUD

ANTS E. KERSON'IT, Q.C.

mälestavad

HUGO LATER abikaasaga
LARRY LATER abikaasaga
ja H. LATER & CO. LTD.

NOOREM-LEITNANT

ANTS E. KERSON

mälestab

EESTI OHVITSERIDE KOGU KANADAS

ARMAST

ANTS KERSON'IT

mälestavad leinas

SIGRID ja ERVIN VARAMÄE
LIA ja JAAK REICHMAN
ja pojad JAAK, PEETER, MARK

OMA UNUSTAMATA RISTIISA

ANTS KERSON, Q.C.

leinab

PETER TENSUDA

LAHKUS MEIE KAUAAEGNE SÕBER

ANTS KERSON

mälestavad leinas

VAIKI ja ROMAN TOI
INGA ja ANTS TOI
RIINA ja RUDOLF LIPP
TIINA ja UDO LEPPIK

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.

Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #30
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8178

Laupäeval, 11. juulil kell 3 pl. VABAÕHU JUMALATEENISTUS perekond Lodu talus Udoras. Külalisena perekond Laur Rootsist.

Pühapäeval, 12. juulil kl. 11 homm. vabakirikute SURNUAIAPÜHA jumalateenistus York kalmistul ja kl. 2 p.l. JUMALATEENISTUS kirikus, Aldor ja Allan Laur. Laulugrupp Laurid.

Teisipäeval, 14. juulil kell 7 õ. PALVEÕHTU.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-3847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

Pühapäeval, 12. juulil JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Teenib koguduse õpetaja.

ÕPETAJA KONETUNNID: teisipäeviti ja neljapäeviti kell 6—8 õhtul.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.

Op. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 12. juulil kell 11 KALMISTUPÜHA Suttoni kalmistul.

Pühapäeval, 19. juulil kell 11 hommikul KALMISTUPÜHA York kalmistul sektsioon „N", kell 11.45 sektsioon 16.

ÕPETAJA KONETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 oman kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleoide Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.

Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-3172

Pühapäeval, 12. juulil JUMALATEENISTUS kell 6 õ. Teenib instituudi lõpetaja kandidaat Albert Roost.

Pühapäeval, 19. juulil KOGUDUSE VÄLJASÕIT praost Emanuel Lepiku tallu. Jumalateenistus kell 12 päeval. Võimalus ilusas looduses jalutada, ujuda ja tennist mängida. Teejuhised ilmuvad samas lehes.

ÕPETAJA KONETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

899 Broadview Ave.
Juht. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale,
Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Pühapäeval, 12. juulil kell 11 hommikul vabakoguduste SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUS York kalmistul. Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK. Kõneleb K. Raid.

ARMAST SÕPRA JA VÕITLUSKAASLAST

ANTS KERSON'IT

mälestavad sügavas leinas

ILMAR HEINSOO perekonnaga
KALJU JÖGI perekonnaga
HARRY TAMMSALU perekonnaga
HARJO TARI perekonnaga
ARVED VIIRLAID perekonnaga

ARMAST SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestavad kurbuses

KORNELI KALLAS abikaasaga
RICHARD KAIMRE abikaasaga
OTTOMAR KESS abikaasaga
AUGUST KÜLM
MARTIN OTEMA abikaasaga
EDUARD TAUL abikaasaga
TÕNU SOOVERE

ARMAST SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestab leinas

S. VEIDENBAUM

ARMAST SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestavad leinas

KARL ja ENDA AUN
UDO ja HENRIETTA MÄLLO
HEINO ja AINO REBANE
ENDEL ja RUTT TULVING

ARMAST SÕPRA

ANTS KERSON'IT

leinavad kurbuses

LINDA KIRIK
ALEKSANDER LUIK perekonnaga

LAHKUS MEIE KAUAEGNE SÕBER

ANTS KERSON

Sügavas kurbuses mälestavad

EDGAR HEINSOO
EERIK KOKKER abikaasaga
EDUARD LEETMAA abikaasaga
ALEKSANDER SOOM perekonnaga
EDUARD VÕSU abikaasaga

ARMAST KOOLIVENDA

ANTS KERSON'IT

surnud 1. juulil 1981 Torontos

mälestab sügavas leinas

H. TREFFNERI GÜMNAASIUMI VILISTLASKOGU

LEINAME AUSTRAALIA ELAMISAEGADEST HEAD SÕPRA JA NÜÜD IGAVIKKU KADUNUT

ARVO AUSTLA'T

ALEKSANDER ja SELMA PEEL

Endist mitmekordset RVN ja EKN Valimiste Peakomitee esimeest ja RVN esimese koosseisu juhatuse liiget

ANTS KERSON'IT

mälestab leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

OMA ARMAST VILISTLAST

EVALD HEINSOO'D

* 24. jaanuaril 1909 Kuusalus
† 29. mail 1981 Rootsis

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

ARMAST JA UNUSTAMATA SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestavad leinas

REET ja UDO PETERSOO lastega

Südamlik tänu kõigile sõpradele, kes minu unustamat armsa abikaasa

JOHANNES VILUMETS'a

kirstupanekust ja matusetalitusest nii rohkearvuliselt osa võtsid ja tema viimsele teekonnale saatmist rohkete lilledega kaunistasid. Eriline tänu praost E. Lepikule südamliku kõne ja troosti eest. Organist dr. R. Toile, kiriku laulukoorile ja solist pr. E. Väli-Toompuule, koguduse nõukogu esimees A. Vällikule, Toronto Võitlejate Ühingu lipuvalve ja järelhüüde eest hr. Kivile, Ratsarügemendi esindaja A. Leharile ja Pensionäride Klubi hr. Taelile järelhüüete eest.

Abikaasa VERA

ANTS KERSON'IT

mälestab

VICTOR TRETJAKEVICH perekonnaga

ARMAST OSANIKKU

ANTS KERSON'IT

mälestab leinas

EESTI KIRJASTUS KANADAS

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

SILJA S. SEPPI, B.A., M.Ed., LL.B.
ADVOKAAT-NOTAR
KEYSER, MASON, COLEMAN, MCTAVISH & LEWIS
201 City Centre Drive, Suite 701
Mississauga, Ont. L5B 2T4
TEL. (416) 276-9111

MÜÜGID

KIVIOJAL MÜÜA
SUVILA KRUNT
100x150 jalga. Kaev, kuur ja seedri hekk. Küsitav hind $8,500.—. Minonen Rd. Lot No. 21. — Tel. 537-6338 peale kella 5 õ.

„MEIE ELU" TALITUSES TORONTO EESTI MAJAS MÜÜGIL
WINTARIO ($1.00)
THE PROVINCIAL ($.00)
SUPER LOTO ($10.00)
LOTERIIPILETID.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 ● Lic. E1044

H K INSURANCE AGENCY LTD
33 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 748-4622

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St., 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.

SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse — 1 a. $36.00, 6 k. $18.50, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

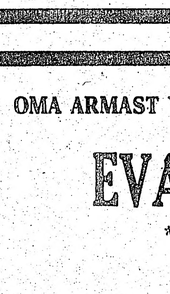

SMITH MONUMENT CO LTD
asutatud 1919
TÖÖSTUSE NÄITUSRUUM AVATUD PUBLIKULE
JAEMÜÜK — HULGIMÜÜK
Graniidist hauakivid ja proksist mälestustahvel. ■ Baltlane kujundaja.
Kvaliteetne töö kirjaliku garantiiga (Küsige seda)
349 WESTON RD.
Eglintoni ja St. Clair'i vahel
Jane'ist ida pool.
769-0674
õhtuti D. King 231-3463

PRAOST RUDOLF REINARU 70-AASTANE

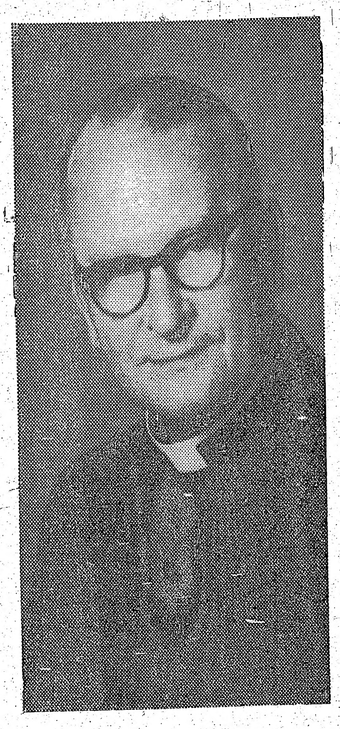

Praost Rudolf Reinaru, kes on tuntud ka torontolastele, saab 18. juulil 70-aastaseks. See laialtränanud vaimulik on sündinud Saaremaal, kus tema lõpetas gümnaasiumi ja selle järele astus 1931. a. sügisel Tartu ülikooli usuteaduskonda, mille lõpetas 1934. a. sügisel dekaani eriloal aasta varem kui oli ette nähtud. Pidas prooviaasta Saaremaa praost H. Mähle, Harju praost J. Aunvere ja õp. Kurt Saarse juures Tallinna Toomkoguduses. Ordineeriti piiskop prof. dr. H. Rahamäe poolt õpetajaametisse 14. aprillil 1935. a. Tallinnas. Seega on täitunud tema igatsus ja ta võis asuda oma kutsumuse täitmisele Jumalariigi tööpõllul.

Õpetaja Harry Haameri järglasena valiti ta Püha koguduse õpetajaks ja hiljem Saaremaa praostkonna abipraostiks. Siin sai õp. Reinaru töötada lühikest aega, sest 1939. a. valiti tema Rõuge eesti suurema maakoguduse õpetajaks, Võrumaal. Ka siingi võimaldus temal teenida seda kogudust lühikest aega. 1944. a. juulis läks ta külastama oma vanemaid, kuid ei saanud enam tulla tagasi oma koguduse juurde, sest punaväed olid juba vallutanud Rõuge ja tungisid kiiresti edasi. Olukorra sunnil tuli põgeneda Saksamaale. Siingi ei katkenud tema külvitöö. Töötas Poola aladel endise Põide õpetaja Schultzi juures abiõpetajana saksa koguduses. Kuid mõnekuise aja järele tuli tal võtta jälle reisikepp kätte ja põgeneda läänepoole. Ta peatuspaigaks sai lühikest aega Flensburgi linn, kus tema teenis põgenikke. Siit siirdus tema teenima meie endisi sõdalasi Borghorstis ja Bocholtis, kust siirdus 1947. a. suvel paljude sõdurpoistega Inglismaale, kus töötas lühikest aega aednikuna. Kuna Inglismaal olid tekkinud juba mitmed eestlaste keskused, siis kutsuti tema neid teenima usuliselt Põhja-Inglismaal, Leedsi linnas. Siin rändas ta ringi neli aastat, otsides ja koondades hajutatud kaaseestlasi ning luues kogudusi. 1951. a. asus õp. Reinaru koos 250 koguduse liikmega Kanadasse, kus tema teenis kolme eestlaste keskust tuhandemiililisel maaalal — alates Winnipegist kuni Thunder Baysse ja Sudbury'sse. Neid keskusi teenis ta 1951. aastast kuni 1957. a. märtsini. See oli määratu maaala, kus tuli tal teha pikke reise, kuid väsimatu energiaga suutis ta Jumala abiga varem alustatud töö viimistleda ja panna kindla aluse neile kogudustele.

1956. aastal valiti ta Lakewoodi (New Jersey osariigis) koguduse õpetajaks. Samal ajal teenis tema ka Perth Amboys ühte ingliskeelset luteriusu kogudust. Selle teenimise lõpetamisel on tema pühendanud kogu oma vaimse jõu ja tähelepanu Lakewoodi kogudusele, mis saanud tema suure ja pika elutöö monumendiks.

Käesoleva aasta kevadel, 25. aprillil valiti õp. Reinaru New Yorgis EELK Esimese praostkonna praostiks USA-s. Usun, see otsus oli õiglane, sest õp. Reinaru on väga suure energiaga inimene, kes on näidanud teovõimsust oma pikal teekonnal ja oma laial tööpõllul. Suur Looja on andnud temale väsimatut armastust ja ustavust koguduste teenimisel. Tema sügavamaks veendeks ja autoriteediks on Kristuse evangeelium, nagu seda on mõistnud meie usuisa Martin Luther.

Õpetaja Reinarule on olnud suureks abiks tema väärikas abikaasa, kes väsimatu hoolega on teeninud koguduse liikmeid oma kodus ja koguduse koosviibimistel. Nii on nad kuulunud kokku niihästi mure kui ka õnnepäevadel jagades ühiselt eluäikest ja päiksekiirt.

Jääb ainult soovida, et meie aegade määraja Issand annaks juubilarile veel head tervist ja palju kaduvaid aastaid seista vanas ustavuses oma kohal — juhatades meie rahvast lähemale Jeesusele Kristusele, jumalikule tõele ja igavesele õndsusele!

Jumal andku Sul õnnistust, jõudu igavest Su tööks siin maailma põllu peal!

ELMAR PAHN

ARMAST

AGNES HILDEGARD KALA

sündinud Kelder

Armastus ei väsi
iial ära.
1. Kor. 13:8

mälestab sügavas leinas

ABIKAASA

Leinatalitus reedel, 10. juulil 1981 kell 7.30 õhtul Murray E. Newbigging matusemajas, 733 Mount Pleasant Rd.
Ärasaatmine laupäeval, 11. juulil kell 10 hommikul samast York Memorial kalmistule.

ARMAST

AGNES HILDEGARD KALA

neiuna Kelder

mälestavad sügavas leinas

õed LIINA, INNA ja AARI
ristitütar KÜLLI
GUSTAV-ANDRES
ja SUGULASED Eestis

Tähtede taga kord
koidab Sul taevas.

Sügavaim kaastunne Toronto Eesti Võitlejate Ühingu endisele esimehele ja juhatusliikmele AUGUST KALA'le tema abikaasa

AGNES'E

surma puhul

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU
JUHATUS ja LIIKMESKOND

Sügavaim kaastunne „Võitleja" toimetajale AUGUST KALA'le tema abikaasa

AGNES'E

surma puhul

SIHTASUTUS „VÕITLEJA"

ANTS KERSON'IT

mälestavad leinas

HEINO ja REET KASAK
GUIDO ja ÕNNE LAIKVE

SÜGAVA KURBUSEGA MÄLESTAVAD

ANTS KERSON'IT

ILMAR ja ENE-LIIS MARTENS

ARMAST

ANTS KERSON'IT

mälestavad sügavas kurbuses

HELMI ja MIHKEL HANSEN

KALLIST KLASSIVENDA

ANTS E. KERSON'IT

mälestab leinas

EDUARD LIMION perekonnaga

ARMAST, HOOLITSEVAT SÕPRA

ANTS KERSON'IT

mälestavad kurbuses

HELMI KAREDA
ÜRJO ja SHELAGH KAREDA

OMA ARMAST VILISTLAST

ANTS KERSON'IT

sündinud 24. märtsil 1918
surnud 1. juulil 1981

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

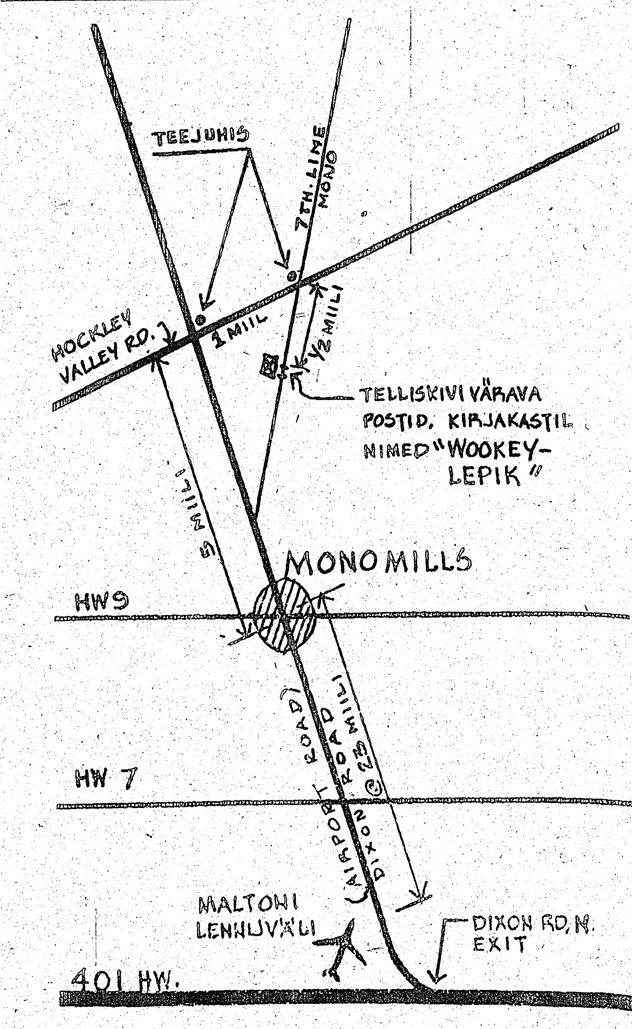

Teejuhis praost Emanuel Lepiku tallu.

Ants Kerson saadeti viimsele teekonnale

Eesti ühiskonnas üldtuntud advokaat ja seltskonnategelane Ants Eric Kerson saadeti möödunud nädalal rohkete leinajate poolt viimsele teekonnale. Ta surl 1. juulil Torontos 63-aastasena raskesse haigusesse.

Reede õhtul Peetri kirikus toimunud puusärkipanekust võtsid osa kadunu abikaasa Stella, tütar Nora-Mall, USA-st tulnud õde Hedda koos perekonnaga, seltsivendi Eesti Üliõpilaste Seltsist oma leinalooris lippuga, sõpru, tuttavaid ja organisatsioonide esindajaid. Ärasaatmisel oli kirikus üle 400 inimese. Teenisid koguduse hingekarjane praost Oskar Puhm ja õp. Udo Petersoo.

Järelmüüdeid ütlesid EUS-i esimees I. Nippak, Eesti Kunstide Keskuse ja Eesti Kirjastus Kanadas nimel S. Veidenbaum, Treffneri gümnaasiumi endiste õpilaste poolt klassivend G. Iltal, Eesti Ühispanga esimees J. Künnapuu, Tartu College'i nimel E. Tampõld, EKN poolt U. Petersoo ja Soomepoiste nimel E. Marten.

Teenistust kaunistasid bass-bariton Andres Raudsepp, kes laulis „Kõik taevad laulvad" ja Jaak Liivoja, kes mängis viiulil Bach-Gounod Ave Maria.

Ärasaatmine viimsele puhkepaigale Westminister kalmistule toimus Peetri kirikust laupäeva hommikul. Hiljem peielised kogunesid Eesti Majas, kus I. Nippak luges ette Ants Kersoni kirjutise, mis ilmus kooli ajakirjas ja iseloomustas tema mõtteid ja sihte 18-aastasena. Neid pürgimusi oma isiksuse kujundamisel on ta järginud kogu oma eluaja.

☆

TOETASID EKN TEGEVUST

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuslikku tegevust toetasid oma majandusliku panusega 15. maist kuni 30. juunini 1981 alljärgnevad kaasmaalased:

Aado Alfred, Arthur Ale, Milvi Amolins, H. ja V. Avarlaid, Nikolai Bockfeldt, H. Brutus.

H. Elb, Karl Elias.

Maimu Gaizauskas, Herbert Günther.

A. ja H. Haljasmaa, Salme Harris, K. Heinmaa, V. Hommik, Erik Hoppe.

Alfred ja Ingel Lellep, Harald Isotamm.

M. Joasaare, A. Jomm, Kalju Jõgi.

Irmgard Kaasik, H. ja S. Kaimer, August Kala, F. Kaljuste, I. Kapsi, H. Kelbre, Juhan Kesamaa, E. Koplimägi, K. Koplus, A. Krug, Mare Kungla, Paul Kunstimees, Toivo Kõhelik, Helvi Kõva, Jaan Kõverik, R. Külama, K. Külmallik, J. Künnapuu, K. Küng, Nikolai Küttis.

Robert Laigar, V. Lilleberg, dr. A. A. Linari-Linholm, B. Lindre, G. Lindström, H. Linnard, Tiia Lepik, Vello Lepp, Londoni Eesti Ev. Luteriusu Kogudus, Londoni Eesti Selts, Hilda Lootus, Endel Luik, B. ja E. Lõbu, Anne Läte.

Karl ja Herta Maasik, Leida Madisso, Ilmar Martens, E. Meriorg, Endel Milliste, V. Mullaste, H. Mutso.

Yllo Niit, Hendrik Nuume.

Julius Ohsolin, Ü. Ojamaa, Harold Oluper, Ellen ja Kaljo Ott.

Heikki Paara, K. Pae, dr. R. Pahapill, Joosep Paist, Konstantin Palo, Viktor ja Linnu Peters, Arnold Pille, E. Potsepp, V. Poola, Meeri Prants, Arnold Pärn.

Paul Rabisson, Eva Rammo, R. Rammul, Helmi Raudkivi, Leida Rava, Ernst Reima, Jaak Reichman, Juhan Reis, Julius Ridal, E. Reial, Arnold Remmelkoor, Johannes Rosin.

Alice Saage, E. O. Sarma, Viktor Sildva, O. Silm, H. Soever, Alex Soop, A. Soots, Marju Säägi.

H. ja M. Talve, H. ja L. Tamme, Elmar Tambek, Ü. ja T. Tamre, Eneri Taul, M. Teder, Endel Tigane, A. Tooming, Paul Toomsalu, Härnald Toomsalu, Andres Tork, Helmut ja Linde Tubro, Hilda Tölpt.

A. Vahtra, Karl Vahtra, F. Vaide, V. Vakepea, E. Vanaselja, Marga Weiler, Arved Villem, Rein Voltre.

Toetuste laekumine jätkub.

Perekonna poolt on loodud Ants Kersoni mälestusfond, mille arve avatud Toronto Eesti Ühispangas. Sinna paluti teha lillede asemele annetused. Eesti ühiskonna hüvanguks loodud fondi täpsem rakendamine otsustatakse hiljem. Tulumaksust vabastava kviitungi saamiseks teha annetus Eesti Kunstide Keskuse kaudu.